

Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2017

Migration counts at Falsterbo in the autumn of 2017

Meddelande nr. 315 från Falsterbo Fågelstation

Nils Kjellén

Räkningar av utsträckande fåglar bedrevs mellan 1 augusti och 20 november. Dessutom bestämdes åldern för rovfåglar och vissa andra grupper. Bo/ bergfink toppade med drygt 1,3 miljoner, följt av ringduva med knappt en halv miljon, vitkindad gås (350 000) samt kaja och stare med drygt 100 000. Totalsumman på drygt 3 miljoner sträckare ligger en bra bit över medel på 1,8 miljoner. Allmänt har siffrorna stigit sedan sekelskiftet som en följd av att talrika arter som ringduva, vitkindad gås och kaja ökat. Flertalet tropikflyttare hade återigen en bra säsong medan kortflyttarna allmänt klarade sig klart bättre än de två senaste höstarna. Antalet inräknade rovfåglar var rekordhögt eftersom både sparvhök och ormråk hade en bra säsong. Nya årsbästa noterades för arter som blåsand, sjöorre, ägretthäger, vit stork, brun glada, röd glada, trädlärka, gulärka och gulhämpling. På den negativa sidan utmärkte sig i stället hussvala, fältpiplärka, grönfink, lappsparv, gulsparrv och ortolansparv. Bland invasionsarterna bokfördes rejäla rekord för såväl mindre korsnäbb (32 000) som gråsiska (44 000), medan övriga arter var relativt fåtaliga.

ALLMÄNT

De standardiserade hösträkningarna i Naturvårdsverkets regi påbörjades hösten 1973 som en del i deras fågelmonitoring. Sedan 2001 ansvarar undertecknad för dessa räkningar som redovisas årligen i *Fåglar i Skåne* (Kjellén 2017 och tidigare). Det samlade resultatet presenteras löpande på Falsterbo Fågelstations hemsida under: www.falsterbofagelstation.se/index_s.html. Där återfinns t.ex. figurer som visar beståndsutvecklingen för olika arter under perioden.

FÅLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upprätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till 14.00 vintertid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före 14.00. Nils Kjellén räknade 1 augusti t.o.m. 20 november och som assisterande räknare arbetade Ola Elleström 11 augusti–10 november. Vi delade upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats är normalt den sydvästligaste udden, Nabben. Endast under ett fåtal dagar, då vindarna förskjutit rovfågelsträcket mot norr, har observatörerna flyttat upp till Fyren vid middagstid för att täcka sträcket bättre. Som ersättare för någon av oss fungerade Bengt Grandin och Emil Lundahl under enstaka dagar. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Tim Andersen har som vanligt sammanställt sträcksiffror från insträcket vid Stevns klint på Själland, mitt emot Falsterbo. Där var det bevakning 15 dagar i augusti, 21 dagar i september, 15 dagar i oktober och sex dagar i november. Detta innebär lite sämre bevakning jämfört med tidigare höstar. Siffror från Hellebäck norr om Helsingör har erhållits från Steen Søgaard. Där var bevakningen relativt normal med to-

talt 57 dagar, men sträcksiffrorna blev generellt ovanligt låga.

RESULTAT OCH DISKUSSION

Vintern var återigen relativt mild. Även vårens inledning blev relativt varm medan maj var kallare än normalt. En generellt dålig semester-sommar med relativt lite sol och mycket regn innebär inte nödvändigtvis att häckningen i allmänhet gått dåligt, men kanske har insektsätarna missgynnats lokalt. Gnagartillgången var dålig i stora delar av landet och för andra året i rad närmast usel i fjällvärlden. Allmänt höga sträcksiffror antyder att häckningen gått bra, men bra sträckväder under hösten spelar också säkert en stor roll. I augusti rådde växlingsrikt väder med främst västliga vindar och en del fronter västerifrån. Detta resulterade återigen i en fin passage av vadare och måsfåglar och flertalet tropikflytande rovfåglar och tättingar räknades i goda antal. Det växlingsrika vädret med en hel del regn fortsatte under september–oktober, även om inslaget av vindar från norr och ost var större. Detta gav högre siffror för många arter under oktober jämfört med de ostvindsdominerande två föregående åren. Den milda och fuktiga väderleken fortsatte under november och sträcksiffrorna var allmänt höga. Även om riktigt rejäla väststormar uteblev känns det allmänt som om vindstyrkan snarast ökat under senare år. Många arter ger sig dock ut över havet även om det blåser så mycket som 10–12 m/s.

Bo/ bergfink toppade med drygt 1,3 miljoner, följt av ringduva med knappt en halv miljon, vitkindad gås 350 000 samt kaja och stare med drygt 100 000. Totalsumman på drygt 3 miljoner sträckare ligger en bra bit över medel på 1,8 miljoner. Allmänt stiger siffrorna som en följd av att talrika arter som ringduva, vitkindad gås och kaja ökat. De vanliga arter som minskat är färre men inkluderar t.ex. ejder och stare. Flertalet tropikflyttare hade återigen en bra säsong

Föregående uppslag t.v.: Skäggesmar på Nabben 30 oktober 2017. Foto: Bengt Grandin.

Föregående uppslag t.h.: Sträckande fisktärnor vid Nabben 2 augusti 2017. Foto: Bengt Grandin.

Vitkindad gås var talrik hösten 2017 och 350 000 förbisträckande räknades. Nabben 8 oktober 2017.
Foto: Bengt Grandin.

medan kortflyttarna allmänt klarade sig klart bättre än de två senaste höstarna. Nya årsbästa noterades för ett antal arter som bläsand, sjöorre, ägretthäger, vit stork, trädlärka, gulärta och gulhämpling. På den negativa sidan utmärkte sig i stället hussvala, fältpiplärka, lappspurv, ortolansparv och gulspurv. Bland invasionsarterna bokfördes rejäla rekord för såväl mindre korsnäbb som gråsiska, medan flertalet andra arter var relativt fåtaliga.

LÅNGSIKTIGA TRENDER

De arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna under hela 45-årsperioden presenteras i Tabell 1. Här framgår även utvecklingen under den senaste 10-årsperioden, vilken ibland skiljer sig tydligt. Inkluderats har även några arter som ligger strax under gränsen för signifikant minskning. Som framgår av tabellen är det klart fler arter som långsiktigt ökat än som minskat. Jämfört med motsvarande

redovisning för två år sedan är förändringarna inte så stora. Gladan är ohotad i toppen medan t.ex. brun glada, tornfalk, ljunpipare, trädlärka, kaja och mindre korsnäbb stärkt sina positioner. Att grågås och sångsvan fallit något beror främst på att fler stannar kvar långt in på senhösten eller övervintrar. Däremot stöds minskningen för t.ex. mindre sångsvan och stenfalk av andra data. För brun kärrhök har en snabb uppgång fram till sekelskiftet planat ut sedan dess. Nya på listan är skrättärna och större korsnäbb. Däremot har svarttärnan, som faktiskt minskat signifikant de senaste tio åren, fallit bort.

Bland de minskande arterna är kråkan fortfarande i topp, trots att någon minskning inte registrerats de senaste tio åren (Tabell 1). Detta gäller glädjande nog även för bivråk, berglärka, röststrupig piplärka, stare, råka och vinterhämpling. Tyvärr har däremot arter som fältpiplärka, gulspurv, ortolansparv och snöspurv stärkt sina positioner. För knipa och råka förklaras minsk-

TABELL 1

Arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna i Falsterbo 1973–2017 samt motsvarande värden för de senaste tio åren.

Species showing a significant increase or decrease in the number of migrants at Falsterbo 1973–2017, with corresponding values from the last ten years.

Spearman Rank (r): * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** = $p < 0,001$.

Art (ökande)	r	sign	10 år	sign	Art (ökande) – forts.	r	sign	10 år	sign
Röd glada	0,99	***	0,68	*	Trädpiplärka	0,37	*	-0,27	
Pilgrimsfalk	0,94	***	0,36		St. strandpipare	0,37	*	-0,14	
Vitkindad gås	0,94	***	0,81	**	Drillsnäppa	0,37	*	-0,58	
Gråhäger	0,93	***	0,72	*	Mi. korsnäbb	0,36	*	0,21	
Havsörn	0,87	***	0,22		Blåmes	0,36	*	0,15	
Trana	0,85	***	0,28		Kustsnäppa	0,34	*	-0,36	
Sjööorre	0,85	***	0,45		Skräntärna	0,31	*	0,36	
Steglits	0,85	***	0,42		St. korsnäbb	0,31	*	0,02	
Fiskmås	0,84	***	0,45		Stenfalk	0,31	*	-0,64	*
Grågås	0,83	***	-0,43						
Blåsand	0,83	***	0,67	*					
Stäpphök (86-17)	0,83	***	0,65	*					
Blåsgås	0,79	***	0,59						
Pungmes	0,78	***	0,02		Art (minskande)	r	sign	10 år	sign
Fisktärna	0,77	***	0,08		Kråka	-0,93	***	0,10	
Brun kärnhök	0,76	***	0,02		Fältpiplärka	-0,88	***	-0,42	
Sparvhök	0,73	***	0,01		Ortolansparv	-0,70	***	-0,91	***
Vit stork	0,73	***	0,58		Sillgrissla	-0,62	***	-0,43	
Snatterand	0,73	***	0,73	*	Turkduva	-0,61	***	0,09	
Dubbeltrast	0,72	***	0,64	*	Bivräk	-0,61	***	0,33	
Forsårla	0,72	***	0,70	*	Rödstrupig pipl.	-0,60	***	0,22	
Gulhämpling	0,72	***	0,75	**	Berglärka	-0,57	***	0,42	
Smålom	0,70	***	0,13		Stare	-0,55	***	0,59	
Mi sångsvan	0,70	***	-0,13		Råka	-0,52	***	0,77	**
Brun glada	0,69	***	0,66	*	Enkelbeckasin	-0,51	***	0,05	
Kanadagås	0,68	***	0,36		Gulspurv	-0,49	**	-0,52	
Gråhakedopping	0,67	***	-0,27		Knipa	-0,46	**	0,39	
Ringduva	0,67	***	0,72	*	Bergand	-0,45	**	0,47	
Stjärtand	0,65	***	-0,41		Hussvala	-0,45	**	-0,12	
Skedand	0,64	***	0,68	*	Vinterhämpling	-0,37	*	0,87	***
Grönsiska	0,64	***	0,04		Snöspurv	-0,34	*	-0,73	*
Sångsvan	0,63	***	-0,08		Småtärna	-0,33	*	0,66	*
Prutgås	0,62	***	-0,45		Gök	-0,33	*	0,60	
Gråsiska	0,62	***	0,39		Blå kärnhök	-0,30	*	-0,16	
Ljungpipare	0,61	***	0,77	**	Backsvala	-0,29	*	-0,07	
Stenknäck	0,58	***	-0,08		Rosenfink	-0,28		-0,49	
Myrspov	0,57	***	0,42		Aftonfalk	-0,28		0,44	
Tornfalk	0,56	***	0,22		Fjällvråk	-0,26		-0,39	
Trädlärla	0,55	***	-0,09		Rödvingetrast	-0,25		0,01	
Dvärgmås	0,54	***	0,18		Lappsparv	-0,24		-0,52	
Fiskgjuse	0,53	***	0,02		Björktrast	-0,22		-0,18	
Silvertärna	0,52	***	0,33		Brunand	-0,21		0,10	
Kustpipare	0,51	***	-0,07		Tofsvipa	-0,20		0,02	
Roskarl	0,47	**	-0,27		Tordmule	-0,20		-0,30	
Skogssnäppa	0,45	**	0,53		Duvhök	-0,07		-0,73	*
Fjällabb(86-17)	0,44	*	-0,27		Hämpling	-0,05		0,70	*
Svärta	0,41	**	0,20		Grönfink	0,08		-0,72	*
Kaja	0,39	**	0,82	**	Svarttärna	0,27		-0,65	*
Ängspiplärka	0,37	*	0,68	*	Sandlöpare	0,17		-0,65	*

ningen främst av att fler numera övervintrar i Sverige, eftersom tendensen i häckfågelinventeringarna är positiv. Bland de arter som ligger strax under gränsen för signifikant minskning är det speciellt intressant att jämföra den långsiktiga trenden med motsvarande för de senaste tio åren. Då framträder en del nya kandidater för uppflyttning som rosenfink, fjällvråk, lappspurv, duvhök, grönfink och svarttärna. Å andra sidan har arter som råka, vinterhämpling, småtärna, gök och hämpling i stället ökat de senaste tio åren. Detaljerade värden för samtliga arter presenteras på hemsidan.

ROVFÅGLAR

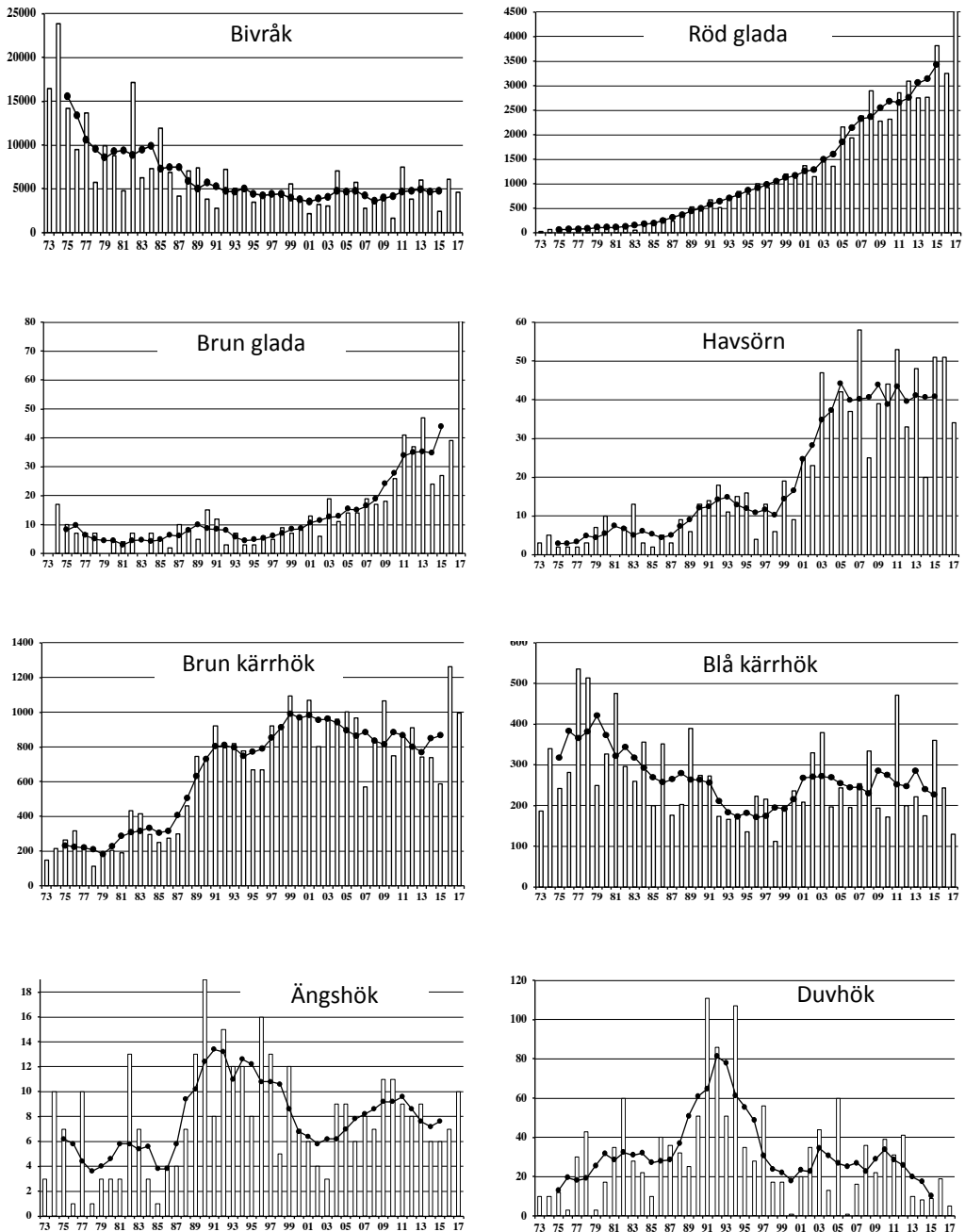
De inte åldersbestämda rovfågeln har fördelats efter bestämd procent adulta och juvenila i varje tiodagarsperiod. Totalt 77 080 rovfåglar ligger 10 000 över det tidigare bästa resultatet från 2012 och en bra bit över medel för hela perioden (45 439). Generellt har siffrorna varit något högre efter sekelskiftet. Rekordet beror främst på att både sparvhök och ormvråk hade ett bra år, medan resultatet för övriga arter varierade en hel del (Tabell 4). Tropikflyttarna bivråk, brun kärrhök, fiskgjuse och lärkfalk var samtliga relativt talrika. Sannolikt främst en följd av dominerande västvindar under sträckperioden, men en bra häckningssäsong spelar rimligen också in. Efter fyra sämre år översteg antalet sparvhökar återigen 30 000. Mer överraskande var ett nytt årsbästa på hela 32 700 ormvråkar. Den dåliga gnagartillgången i hela norra Skandinavien förklarar de låga siffrorna för fjällvråk och blå kärrhök. Däremot blir det allt mer uppenbart att tornfalken ofta klarar sig förhållandevis bra även dåliga gnagarår. Såväl röd som brun glada räknades i rekordantal. Färre stäpphökar än 2016 beror främst på färre ungfåglar, medan ängshöken hade ett för senare höstar bra år. Trots dominerande västvindar under hösten var antalet lågt för såväl pilgrimsfalk som stenfalk. För den senare arten är det en av de lägre siffrorna i serien vilket inger oro. Duvhöken verkar också vara på väg klart utför för närvarande.

Utvecklingen för de 16 vanligaste rovfågeln visas i Figur 1. Ungfågelsandelen åren 2016–2017 samt medelvärden för olika perioder sedan 1986 återfinns i Tabell 2. Höstens genomsnittliga procentandel ligger klart under medel såväl om vi tittar på alla arter eller bara jämför de tolv vanligaste rovfågeln (Tabell 2). Enligt tabellen var häckningsutfallet generellt sämre perioden 1986–1995, bättre de tio åren kring sekelskiftet och sedan något sämre igen. Skillnaderna är dock inte så stora om vi endast jämför de tolv vanligaste arterna. Årets passage uppdelad på tiodagarsperioder samt medeltal för åren 1973–2016 återfinns i Tabell 4.

Bivråk *Pernis apivorus*

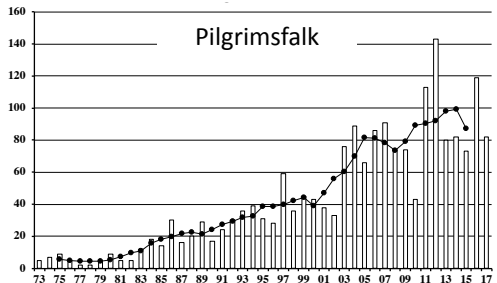
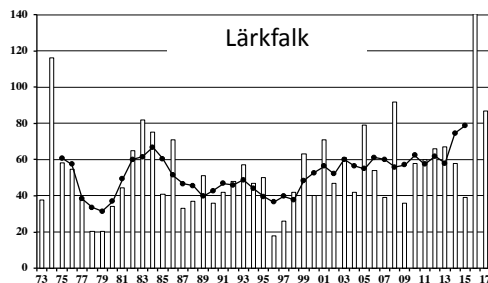
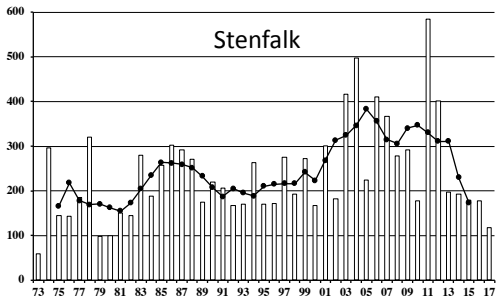
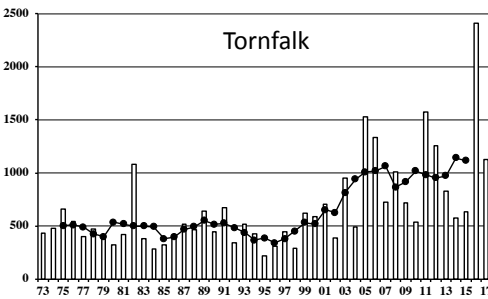
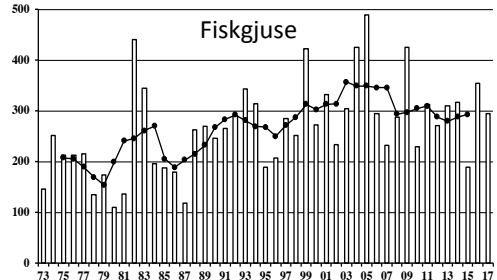
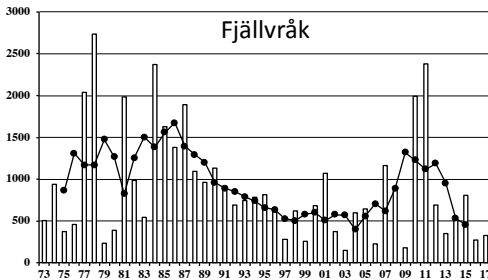
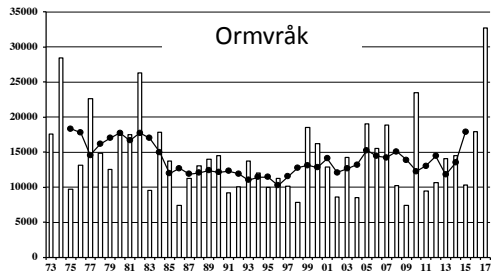
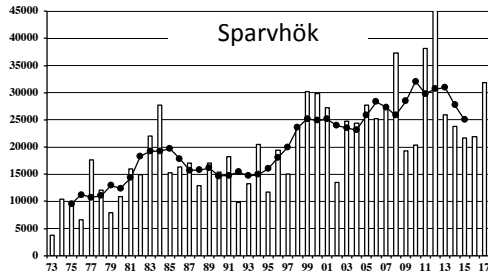
Koncentrationen av adulta bivråkar till Falsterbohalvön fluktuerar relativt kraftigt p.g.a. vädret under sträcktoppen i månadsskiftet augusti/september. Sedan åldersbestämningen inleddes 1986 har antalet gamla fåglar således varierat mellan 1 426 (2010) och 6 718 (1989). Höstens 3 612 ligger något under medel. Allmänt kan man nu faktiskt säga att den kraftiga minskningen bröts i mitten av 1990-talet och för de senaste tio åren är trenden snarast positiv (Figur 1, Tabell 1).

Den första bivråken bokfördes redan 1 augusti. Antalen var dock blygsamma fram till en tidig topp på 1 045 sträckare 22 augusti. En ny topp i slutet av månaden innehöll som mest 908 den 28:e. Ungfågeln i september kulminerade med 390 den 12:e och 238 fyra dagar senare. Därefter en gles passage fram till årets sista den 29 september. Totalt 961 juvenila motsvarar en ungfågelsandel på 21 %, vilket ligger klart över medel (Tabell 2). Om vi istället jämför med genomsnittet adulta under perioden sjunker andelen till 19 %, vilket dock fortfarande är en hög andel. Detta visar att häckningen gått bra trots en ”sval” sommar. Viktigt är att ungfågelsandelen om något ökat sedan sekelskiftet (Tabell 2), vilket förhoppningsvis kan leda till en uppgång för arten på sikt. Mediandatum för de adulta inföll normalt 28 augusti och även ungfågeln

Figur 1. Utvecklingen för de 16 vanligaste rovfågelarterna under årsperioden 1973–2017. Kurvan visar rullande treårsmedelvärde.

The migration of 16 different raptors at Falsterbo 1973–2017 with rolling five-year averages.

Figur 1 – forts. Utvecklingen för de 16 vanligaste rovfågelarterna under årsperioden 1973–2017. Kurvan visar rullande treårsmedelvärde.
The migration of 16 different raptors at Falsterbo 1973–2017 with rolling five-year averages.

kulminerade planenligt 15 september.

Bivråken minskar även långsiktigt i Finland trots oförändrat häckningsutfall. Dock har nedgången även där planat ut de senaste tio åren (Meller m.fl. 2017). Utvecklingen i Danmark och Norge är sämre dokumenterad. I Storbritannien har bivråken faktiskt ökat med 21 % de senaste 25 åren (Holling 2017), även om beståndet är relativt litet. Eftersom den svenska reproduktionen uppenbarligen är tillfredställande och jakten i Medelhavsregionen sannolikt har minskat på senare år känns det för närvarande lite mer hoppfullt för bivråken. Dock fortsätter sannolikt omvandlingen av regnskogen i övervintringsområdet i Västafrika till oljpalmsplanter och jordbruksmark. Vid Stevns räknades 2 094 bivråkar under hösten, vilket utgör 46 % av Falsterbosiffran. Samtliga högre dagsiffror låg klart under Falsterbos.

Brun glada *Milvus migrans*

Höstens första bokfördes 10 augusti och följdes av ytterligare tolv sträckare under månaden. En kraftig topp i mitten av september innehöll som mest 15 den 16:e och hela 26 följande dag. Detta innebar att dagsrekordet slogs två dagar i rad! Motsvarande siffror på den danska sidan var 3 respektive 18 sträckare. Därefter en gles passage fram till början av oktober, följt av eftersläntare 23 oktober och 7 november. Sammanlagt 82 bruna glador kan jämföras med ett tidigare årsbästa på 47 från 2013. På den danska sidan summerades nytt årsbästa med 56, vilket motsvarar 68 %. Minst sex av dessa sågs emellertid inte på den svenska sidan. Uppre vid Hellebäck noterades endast en brun glada.

Fåglarna fördelar sig på 30 adulta, 20 fjolårsfåglar (2K) och 32 juvenila. Ungfågelsandelen på 39 % har endast överträffats två av de senare

TABELL 2

Ungfågelsandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986–2017.

Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986–2017.

	2016	2017	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-10	Medel 11-17
Bivråk	16	21	13	13	10	11	13	14	15
Brun glada	41	39	21	15	21	7	26	25	36
Röd glada	59	59	72	83	76	75	76	65	61
Havsörn	35	32	39	36	36	29	52	38	41
Brun kärrhök	71	65	73	76	78	77	74	68	67
Blå kärrhök	74	42	66	60	57	66	74	68	68
Stäpphök	60	19	52	25	0	100	46	72	59
Ängshök	57	40	59	51	51	69	75	57	53
Duvhök	100	100	94	96	95	100	95	82	95
Sparvhök	88	86	79	79	80	73	78	80	81
Ormvråk	51	44	48	38	44	53	49	49	50
Fjällvråk	10	21	27	25	19	19	35	39	26
Mi skrikörn	20	0	1	0	0	0	8	0	3
Kungsörn	-	-	68	43	69	100	75	100	48
Fiskgjuse	52	45	49	50	51	60	51	40	45
Tornfalk	81	89	78	70	75	79	81	80	81
Aftonfalk	100	100	81	50	77	100	100	50	70
Stenfalk	85	76	84	88	86	82	91	81	81
Lärfalk	88	86	86	89	84	87	85	86	84
Pilgrimsfalk	32	21	31	40	31	29	29	34	31
Medel	59	52	56	51	52	61	61	57	55
12 arter	59	55	59	59	58	59	61	59	58

Ung brun glada på sträck förbi Nabben 17 september 2017. Foto: Bengt Grandin.

åren och kan jämföras med ett genomsnitt på 21 % (Tabell 2). Det förefaller uppenbart att den ökande andelen juvenila speglar fler häckande par i Sverige. Ottosson m.fl. (2012) uppskattade beståndet till 10 par. Under 2016 konstaterades säkra eller troliga häckningar i Småland, Västergötland, Närke, Södermanland och Norrbotten (Wirdheim & Corell 2017). Sannolikt häckar numera klart fler än 10 par i landet. Det enda kända skånska paret misslyckades uppenbarligen med häckningen 2017, men det fanns sannolikt fler par (Bengtsson m.fl. 2017). I Finland upptäcktes de första häckningarna på tio år 2002 och 2015 hittades fyra revir (Meller m.fl. 2017). Även i Norge och Danmark ökar ströfynden efterhand (Falkenberg m.fl. 2016).

Röd glada *Milvus milvus*

I Falsterbo såväl som vid Stevns ses numera en del sträckande, sannolikt subadult, glador redan under våren och sommaren. Som vanligt var dock antalen blygsamma i augusti. Sträcket drog igång på allvar i mitten av september.

Högsta antal under månaden blev 359 den 17:e, 411 följande dag och 619 den 21 september. Det gamla dagsrekordet från 11 oktober 2012 överträffades med femton då 1 032 glador räknades 6 oktober. Senare som mest 472 den 8:e och 224 den 24 oktober, medan antalen i november var föga imponerande. Det är faktiskt så att gladan numera är lika talrik som ormråk vissa dagar.

Totalt 4 574 utgör nytt årsbästa med råge och innebär även att det för första gången räknades fler glador än bivråkar under en säsong. Vid Stevns klint bokfördes 1 840, vilket endast utgör 40 % av Falsterbos antal. Dagsciffrorna var generellt klart lägre med t.ex. endast 291 på toppdagen, då fåglarna drog upp mot nordväst. Uppe vid Hellebäck räknades 38 sträckare, en normal siffra för senare år. Gladan är den art som uppvisar den kraftigaste ökningen sedan starten (Tabell 1, Figur 1). Med hjälp av data från det tidigare Projekt Glada har jag gjort en ny uppskattning av det svenska beståndet. Om vi använder höstens antal juvenila och antar

att 70 % av de skånska ungfågglarna ännu passerar Falsterbo, att ungproduktionen ligger på 1,5 flygga ungar, att 10 % av dessa dör innan flyttningen och att 300 ungfåglar övervintrar hamnar vi på 3 097 häckande par i Skåne. Om vi i stället antar att paren i genomsnitt endast producerar 1,2 flygga ungar hamnar vi på 3 832 par. Tillkommer uppskattningsvis 500 par i övriga Sverige varför beståndet i dagsläget ligger på i storleksintervallet 3 600–4 300 par. Detta gör det allt mer viktigt globalt sett. I Danmark är gladan fortfarande relativt sällsynt, men ökningen har tagit fart de senaste tio åren. Beståndet uppskattades till 150–180 par 2016 (Lange m.fl. 2017). Häckfåglar saknas ännu men fynden i Norge ökar successivt och 2013–14 gjordes 20 observationer årligen (Falkenberg m.fl. 2016). I Storbritannien har en successiv ökning ägt rum, med stöd av bl.a inplantering av svenska och spanska fåglar och 2012 uppskattades beståndet till närmare 2 500 par (Holling 2016).

De adulta kulminerade något tidigare än normalt 6 oktober medan medianen för ungfågglarna 21 september ligger åtta dagar tidigare än genomsnittet. Ungfågelsandelen på 59 % ligger klart under medel (Tabell 2). En generellt lägre andel de senaste tio åren är sannolikt en effekt av att ungproduktionen efterhand gått ner när tätheten ökat i Skåne. En annan möjlighet är att fler äldre glador väljer att sträcka söderut ifall konkurrensen bland ett ökande antalet övervintrare hårdnar. En inventering av övervintrande glador i Skåne i december 2017 pekar dock på ett vinterbestånd på över 2 000 glador.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Efter en relativt snabb ökning omfattade den skånska populationen under året hela 34 besatta revir, varav ett par på Falsterbohalvön som fick ut en unge (Bengtsson m.fl. 2017). I hela Sverige finns numera sannolikt närmare 800 par (Wirdheim & Corell 2017). I Danmark,

Ung havsörn på sträck förbi Nabben 6 augusti 2017. Foto: Bengt Grandin.

dit arten spritt sig från Tyskland, fanns 83 par 2016 (Ehmsen 2017). Bland annat konstaterades häckning för första gången i modern tid på Bornholm. Även i Finland går det bra för havsörnen, med ett uppskattat bestånd på 550 par 2015 (Stjernberg m.fl. 2016). I Falsterbo ses en kraftig uppgång fram till 2007, medan antalen därefter planat ut trots stora årliga fluktuationer (Figur 1). Höstens 34 sträckare utgör ett förhållandevis lågt antal, vilket möjligen kan bero på en mild höst.

Den 14 augusti sträckte 4 havsörnar, men de följdes endast av ytterligare en under månaden. Därefter en gles passage genom september med som mest 5 örnar den 21:a. Antalen under senhösten var sedan en klar besvikelse med nio i oktober och fyra i november. Vid Stevns bokfördes 29 fåglar vilket motsvarar 85 % av Falsterbos. Minst 11 av dessa sågs dock inte i Falsterbo. Höstens sträckare fördelar sig på 6 adulta, 1 äldre subadult, 16 yngre subadult och 11 juvenila. Detta ger en ungfågelsandel på 32 %, vilket ligger något under medel (Tabell 2), medan andelen adulta var högre än vanligt. De äldre örnarna hade en median 18 september och de juvenila 25 september. Detta är i båda fallen betydligt tidigare än normalt, men allmänt har passagen tidigare lagts signifikant under perioden.

Ormörn *Circaetus gallicus*

Efter två fåglar under 2016 sträckte en äldre fågel ut 22 augusti och sågs även insträckande på den danska sidan efter en dryg timme. Studier av foton antyder att det rörde sig om samma ormörn som passerade 16 augusti året innan. Kanske är det inte så ovanligt att sällsynta örnar passerar Falsterbo flera år i rad. Mest bekant är den kejsarörn som sågs ett antal höstar mellan 1981 och 1992 (Breife m.fl. 2003). Genomsnittet för hela perioden ligger endast på 0,5 sträckare utan någon tydlig trend. Som mest två fåglar har observerats under sex olika år. Ormöرنen är något vanligare i Finland där det sågs nio olika fåglar 2016. Sannolikt kommer flertalet av våra fåglar österifrån.

Brun kärnhök *Circus aeruginosus*

Sträcket var som vanligt igång från starten och brun kärnhök bokfördes alla dagar utom fem under de första två månaderna. Första högre siffra var 20 den 8 augusti följt av som mest 76 den 23:e och 65 den 28 augusti. Höstens sträcktopp inföll däremot i mitten av september med 118 den 16:e och 161 följande dag. Sedan avtog antalen dock snabbt (Tabell 4). En sen oktober-topp innehöll sex sträckare 20–27:e. En successiv tydlig ökning fram till sekelskiftet följdes av minskande antal (Figur 1). I skarp kontrast räknades rekordsiffran 1 262 föregående höst. Även höstens 996 sträckare utgör en bra siffra, men kanske har vi nu nått den nivå som södra Sverige kan försörja. Dock fortsätter uppgången i de standardiserade häckfågeltaxeringarna (Green m.fl. 2018). Ungfågelsandelen på 65 % ligger under medel (Tabell 2). Andelen juvenila har minskat något de senaste tio åren, vilket kanske är ett tecken på att populationen är ”mätad”. Även i Finland ser vi en kraftig ökning fram till sekelskiftet och en mer stabil population sedan dess (Meller m.fl. 2017). I Danmark, Storbritannien och kontinentala Europa förefaller emellertid en viss ökning ha skett även efter sekelskiftet (PECBMS 2017, Holling 2017). Även om antalet häckande par är relativt litet i Norge var antalet fynd 2011–14 klart högre än tidigare år (Falkenberg m.fl. 2016).

Mediandatum för såväl adulta honor som hanar inföll 16 september, vilket är två veckor senare än medel. De juvenila kulminerade mer normalt 31 augusti. Generellt har en tidigareläggning av sträcket registrerats under perioden. Av de adulta kärnhökarna utgjorde hanarna 51 % vilket kan jämföras med medel på 46 %. Bland hanarna utgjordes minst 7 % av fjolärsfåglar (2K), vilket snarast är färre än normalt. Det är svårare att urskilja 2K bland honorna vilket förklarar att andelen slutade på endast 1 %. Vid Stevns räknades 718 bruna kärnhökar (72 %), med flertalet dagsiffror under Falsterbos. Detta utgör nytt årsbästa och andelen sedda Falsterbosträckare var högre än vanligt.

Sträckande blå kärrhök. Falsterbo 8 oktober 2017. Foto: Bengt Grandin.

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Redan i juni–juli sågs två insträckande vid Stevns på den danska sidan. I augusti bokfördes 5 hanar och 6 honor vilket är mer än vanligt och nog snarast kan tolkas som ett tecken på att häckningen gått dåligt. Första ungfågeln noterades 4 september, men antalen var förhållandevis låga hela månaden. Höstens topp inskränkte sig till 11 sträckare 16 september. Passagen var sedan ovanligt gles även i oktober–november (Tabell 4). Totalt endast 130 blå kärrhökar ligger långt under medel på 263 och utgör faktiskt den näst lägsta siffran i hela serien, trots en västvindsdominerad höst. Ungfågelsandelen hamnar på 42 % vilket ligger klart under medel på 66 % (Tabell 2). Således är nog ett dåligt häckningsresultat den främsta anledningen till den låga årssiffran och endast 54 juvenila utgör den klart lägsta siffran i serien. Mediandatum för hanar 18 september ligger två veckor tidigare än medel medan honorna kulminerade normalt 22 september. Ungfågelnas median ligger fyra

dagar tidigare än vanligt 6 oktober. Allmänt har, liksom för flera andra kortflyttare, en signifikant senareläggning av sträcket ägt rum sedan 1970-talet. För blå kärrhök utgör skillnaden sex dagar och sannolikt är detta en följd av mildare väder. Andelen hanar bland de adulta (49 %) kan jämföras med ett medeltal på 46 %.

Långsiktigt syns en, numera signifikant, nedgång i Falsterbo trots stora årliga fluktuationer (Figur 1, Tabell 1). Dessa styrs rimligen främst av gnagartillgången i norr. Våldigt få häckningar upptäcks i Sverige och utvecklingen känns oroande. I Finland har beståndskurvan pekats svagt nedåt sedan 1980, bortsett från ett par toppar i samband med goda gnagarår. Endast sex häckningsförsök konstaterades 2016 (Meller m.fl. 2017). I Danmark syns en signifikant minskning av antalet övervintrare sedan 1980-talet (Moshøj m.fl. 2017). Någon motsvarande nedgång finns ännu inte i de låga svenska vintersiffrorna. På de Brittiska öarna är arten långsiktigt stabil trots att man fortfarande har problem

Stäpphök, hane, på sträck förbi Nabben 30 augusti 2017. Foto: Bengt Grandin.

med förföljelse, framförallt från ripjägare (Holling 2017). På den danska sidan räknades 96 sträckare vilket motsvarar 74 % av Falsterbosiffran. Skillnaden under enskilda dagar var som vanligt relativt stor.

Stäpphök *Circus macrourus*

Redan 6 augusti passerade en hane, vilken följdes av ytterligare åtta stäpphökar i slutet av månaden. En gles passage genom september innehöll som mest tre sträckare den 16:e. Därefter tre ungfåglar i oktober, där den sista bokfördes den 16:e. Höstens 26 sträckare är en klar minskning från rekordsiffran 45 hösten före, men utgör ändå den fjärde högsta i serien. Vid Stevns bokfördes 16 stäpphökar av vilka minst tre inte sågs på den svenska sidan. Ungfågelsandelen på 19 % ligger långt under medel (Tabell 2), varför inte heller stäpphöken verkar ha lyckats så bra med häckningen. Istället var andelen 2K-fåglar ovanligt hög med 73 % av 11 hanar och 60 % av 10 honor. Kanske passerade en del av dessa

som ungfåglar föregående höst då andelen juvenila var 60 %. Mediandatum för totalt 243 stäpphökar t.o.m. 2016 faller i ordningen 3 september för hanar, 4 september för honor och 11 september för ungfåglar. Tendensen är mot en allt tidigare passage vilket innebär ett större överlapp med ängshök.

Från Finland rapporterades 9 revir men endast en lyckad häckning 2016 (Meller m.fl. 2017). Antalet ökar successivt och sannolikt speglar detta en spridning västerut i Europa. Denna stöds av ett ökande antal adulta fåglar under häckningstid i Sverige (Wirdheim & Correll 2017). Stäpphöken var tidigare en sällsynt gäst i Falsterbo med endast två sträckare under 1970-talet. Hösten 2011 upplevde vi den hittills kraftigaste invasionen till Nordvästeuropa. I Falsterbo räknades då 43 stäpphökar, varav majoriteten utgjordes av ungfåglar. Detta följdes av 29 sträckare hösten 2012, där dock majoriteten var äldre fåglar. Ströboobservationerna ökar även kraftigt i Danmark där uppskattningsvis 356

stäpphökar sågs 2016 (Lange m.fl. 2017). Av dessa sträckte 95 vid Skagen under våren.

Ängshök *Circus pygargus*

Det svenska beståndet omfattade minst 49 par 2016 (Wirdheim & Corell 2017) och av dessa fanns tio revir på fastlandet. Det är nu några år sedan häckning konstaterades i Nordostskåne (Bengtsson m.fl. 2017). I Danmark registrerades 20–29 par koncentrerade till Sydvästjylland 2016, vilket är sämre än de två närmast föregående åren. Totalt blev 16 ungar flygga vilket även det är en nedgång (Clausen m.fl. 2017). I Finland finns ett litet bestånd i sydost vilket omfattade minst tre par 2016 (Meller m.fl. 2017). Även i Storbritannien är arten hotad och 2015 hittades endast 10 par (Holling 2017).

Antalen i Falsterbo har fluktuerat en hel del sedan 1973 utan någon tydlig tendens (Figur 1). Höstens tio ängshökar ligger strax över medelvärdet på åtta. Sträckarna fördelar sig på fyra adulta hanar, två adulta honor och fyra ungfåglar. Mediandatum faller i ordningen 29 augusti för hanar, 30 augusti för honor och 2 september för juvenila. Ungfågelsandelen på 40 % ligger klart under medel (Tabell 2). Vid Stevns klint bokfördes tre ängshökar, varav en inte sågs från Nabben.

Duvhöök *Accipiter gentilis*

En tydlig nedgång i såväl standardrutter som vinterrutten sedan sekelskiftet (Green m.fl. 2018) talar för att duvhöken för närvarande minskar. I Danmark syns en minskning under häckningstid (Moshøj m.fl. 2017). En långsiktig nedgång är även belagd från Finland, där dock beståndet för närvarande återhämtar sig efter en kraftig minskning orsakad av den kalla vintern 2009/2010 (Meller m.fl. 2017). Möjliga orsaker är en minskad areal gammelskog, mänsklig förföljelse och predation från mård. I Storbritannien ökar däremot arten klart för närvarande (Holling 2017).

De årliga fluktuationerna i Falsterbo är rätt stora, men generellt syns en uppgång till bör-

jan av 1990-talet och en nedgång sedan dess (Figur 1). Minskningen är signifikant för de senaste tio åren (Tabell 1), vilket stöder artens generella tillbakagång. Endast fem sträckare är en mycket låg siffra som möjligen delvis skulle kunna förklaras av milt väder under senhösten. Generellt räknas fler duvhökar om senhösten är kall. Samtliga utgjordes som vanligt av ungfåglar med mediandatum 3 november, vilket är något senare än normalt. Långsiktigt har den tidsmässiga passagen tidigarelags signifikant under perioden. Vid Stevns klint bokfördes endast en duvhök, vilken dock inte sågs från Nabben.

Sparvhök *Accipiter nisus*

Som vanligt en utdragen passage med endast fyra dagar utan någon utsträckande sparvhök. Antalen ökade efterhand under augusti till som mest 1 265 den 22:e, 1 585 följande dag och 2 002 den 28:e. Under september bokfördes hela fem ”tusendagar” med maximalt 2 014 den 17:e. En fortsatt jämn passage genom oktober innehöll som mest 983 den 6:e och 924 den 18:e, medan antalen i november var mer blygsamma (Tabell 4). Detta innebär att vi efter fyra år med lägre antal åter landade över 30 tusen sträckare. Summan på 31 906 utgör den fjärde högsta någonsin, men som mest bokfördes över 45 tusen hösten 2012.

Långsiktigt fortsätter sannolikt populationsuppgången (Figur 1). Det svenska beståndet har nyligen uppskattats till 44 000 par (Ottosson m.fl. 2012) och sparvhöken är därmed vår talrikaste rovfågel. I Danmark finns ingen tydlig utvecklingstrend under häckningstid sedan 1970-talet (Moshøj m.fl. 2017). I häckfågelstudierna från Finland finns en negativ trend främst sedan 2008. Räkningarna baseras på funna bon och författarna tror att minskningen delvis är en effekt av att bona är svårare att hitta i de ökande, täta barrträdsplanteringarna jämfört med mer naturlig skog (Meller m.fl. 2017). Om vi tittar på hela Europa förefaller beståndet ha varit rätt stabilt sedan 1980 (PECBMS 2017). Vid Stevns registrerades 9 284 sparvhökar vil-

Sträckande sparvhök (1K) vid Nabben 15 augusti 2017. Foto: Bengt Grandin.

ket motsvarar 29 % av Falsterbos antal. Dags-siffrorna låg som vanligt generellt klart under motsvarande från Nabben. Uppe vid Hellebäck sträckte endast 594 vilket kan jämföras med ett medeltal på 1 279.

Ingen köns- och åldersbestämning görs numera utan antalen räknas om efter genomsnittet per tiodagsperiod från specialstudien åren 1986–2000. De unga honorna kulminerade fyra dagar tidigare än normalt den 1 september och de unga hanarna sju dagar tidigare än medel 20 september. Motsvarande adulta kategorier hade i stället sin sträcktopp mer normalt med median 16 respektive 18 oktober. Långsiktigt har mediandatum för samtliga sparvhökar tidigare lagts med sex dagar sedan 1970-talet. Andelen juvenila slutade på höga 86 % (Tabell 2), vilket främst förklaras av högre siffror under första halvan av hösten när dessa kulminerar. Det är tveksamt om proportionen övervintrande sparvhökar ökat efterhand som vintrarna blivit mildare. Vinterfågelräkningarna visar istället en

signifikant minskning sedan 1975 (Green m.fl. 2018).

Ormvråk *Buteo buteo*

Efter drygt 200 vråkar i augusti började sträcket som vanligt på allvar i mitten av september. Högsta dagsiffran inskränkte sig emellertid till 885 den 18:e. Därefter brakade det loss rejält i början av oktober. Trots vindstyrkor på 7–10 m/s räknades 6130 vråkar i väst-nordvästlig vind 6 oktober. Eftersom vinden ökade på eftermiddagen var det dessutom många som vände. Efter en regnig dag rädde den 8:e sol och extremt god sikt. Det blåste emellertid minst 10 m/s från nordväst varför läget för vråksträck inte kändes optimalt. Efterhand byggdes det dock upp stora skruvar inne över halvön och termiken var uppenbarligen mycket bra. I början var utsträcket lite trevande men efterhand forsade det ut vråkar upp mot vinden i snabb takt norr om Fyren. En del av dessa skruvade upp när de nådde kusten och drev då snabbt söderut där de

gick ut kring Nabben, samtidigt som nya vråkar sträckte ut i norr. Förloppet gick ovanligt snabbt och endast enstaka vråkar vände tillbaka österut. Tidvis var flera tusen vråkar synliga från Nabben, men det kändes som om vi hade bra koll på utsträcket som dock var i stort sett över vid 15-tiden. Totalsumman slutade på imponerande 16 665 vilket är den i särklass högsta siffran under de standardiserade räkningarna följt av drygt 10 000 den 11 oktober 2010. Den överträffar faktiskt även den högsta inräknade siffran från 1950-talet som utgörs av drygt 16 000, inklusive obestämda vråkar, 25 september 1959. Följande dag räknades 1 084 ormvråkar och säsongen avslutades med höga 3 279 utsträckande 30 oktober.

Totalt 32 692 vråkar utgör även det den högsta inräknade siffran, följt av 28 425 hösten 1974.

Vid Stevns klint räknades 5 551 (17 %), varav endast 2028 på toppdagen 8 oktober. Den ovanligt stora skillnaden beror på att majoriteten gick mot nordväst, upp mot Köpenhamn och därför inte sågs från Stevns. Upp vid Hellebäck, norr om Helsingör, var antalet inte särskilt imponerande med totalt 5 384 vilket kan jämföras med ett medeltal på 15 418 sedan 1988. Det är uppenbart att andelen som korsar sundet vid Falsterbo respektive norr om Helsingborg varierar rätt stort, främst beroende på rådande vindar under toppdagarna. Under höstens sträcktopp rådde nordvästvindar, vilket uppenbarligen ledde till att en högre andel än vanligt sträckte ut via Falsterbo. Det mesta talar för att fler ormvråkar övervintrar i landet efterhand som vintrarna generellt blivit mildare. Uppgången i vinterfågeltaxeringen är signifikant (Green m.fl. 2018). Häckfågeltaxeringarna sedan 1975 visar emellertid inte längre någon signifikant ökning. I Danmark har arten långsiktigt ökat såväl som häckfågel som övervintrare, men trenden har vänt de senaste tio åren (Moshøj m.fl. 2017). I de finska häckfågeltaxeringarna syns en neråtgående trend i hela landet sedan 1980, vilken dock planat ut något de senaste åren (Meller m.fl. 2017). De finska häckarna sträcker dock

huvudsakligen söderut öster om Östersjön och passerar således inte Falsterbo.

Ungfågelsandelen på 44 % ligger något under medel (Tabell 2), varför det nog inte var ett ovanligt bra häckningsutfall som ligger bakom rekordantalet. Den stiger dock till 69 % om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare under perioden. Eftersom de adulta kulminerar före ungfågeln ger en tidigare sträcktopp generellt en lägre ungfågelsandel. Mediandatum för de adulta såväl som juvenila inföll på toppdagen 8 oktober, vilket innebär fyra dagar senare än medel för de adulta men sex dagar tidigare för ungfågeln. Om vi jämför mediandatum för samtliga ormvråkar ligger genomsnittet för de senaste sju åren åtta dagar senare än medel från 1970-talet. Detta antyder en högre andel ungfåglar, vilket inte är lika uppenbart i Tabell 2. En motsvarande senareläggning av sträcket återfinns hos flera andra kortflyttare.

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Den första fjällvråken bokfördes inte förrän 16 september och månadens högsta siffra inskränkte sig till 10 fem dagar senare. Huvudmassan passerade i oktober men högsta antal blev endast 43 den 18:e. Låga totalsumman 329 är visserligen något fler än närmast föregående höst men långt under medel på 909 för hela serien. Antalet adulta sträckare har varierat mellan 119 och 1248 under perioden, varför årets 260 i alla fall inte utgör någon bottennotering. De juvenila varierar ännu mer, mellan 9 och 1 457, och höstens 69 utgör den åttonde lägsta siffran. Ungfågelsandelen på 21 % ligger en bit under medel (Tabell 2) och sjunker till 11 % om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare under perioden. Detta speglar rimligen ett dåligt häckningsresultat och fjällvråken är den av de nordliga rovfågeln som är mest beroende av gnagare för att kunna föda upp ungar.

I Danmark är fjällvråken en av de övervintrande arter som minskat mest sedan 1970-talet (Moshøj m.fl. 2017) och det samma gäller sannolikt även i Sverige även om det ännu inte

är signifikant i vinterfågeltaxeringarna. I de standardiserade häckfågelräkningarna har fjällvråken minskat signifikant sedan 1998 (Green m.fl. 2018), men den stora nedgången ägde rum tidigare, vilket bl.a. data från Stora Sjöfallet visar (Tyrén & Hellström 2016). Den långsiktiga minskningen i Falsterbo är nästan signifikant för de senaste tio åren (Figur 1, Tabell 1). Även i Finland finns en långsiktig nedgång trots stora årliga fluktuationer (Meller m.fl. 2017). Mediandatum för de adulta inföll sju dagar senare än normalt den 18 oktober medan de juvenila kulminerade tre dagar senare än medel 20 oktober. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande artens tidsmässiga passage. Vid Stevns klint räknades 117 fjällvråkar (36 %). Uppe vid Hellebäck bokfördes endast 5 att jämföra med i medeltal 59 sträckare.

Mindre skrikörn *Aquila pomarina*

Sannolikt sågs sex olika individer under hösten. I slutet av augusti bokfördes vändande fåglar under tre olika dagar. Såväl 1 som 3 september

noterades tre olika fåglar på halvön, men endast en sträckte med säkerhet ut. Senare i september sågs enstaka fåglar, vilka inte konstaterades sträcka ut, fram till den 25:e. Denna dag sågs dock en insträckande vid Stevns klint. Med hjälp av fotografier och dräktstudier känns det rimligt att sex olika individer var inblandade. Samtliga var sannolikt subadulta (2–4K) och i alla fall var inga ungfåglar inblandade. Mediandatum för totalt 120 mindre skrikörnar under 45-årsperioden ligger 5 september. Den stora majoriteten utgjordes av subadulta fåglar, men två juvenila och några adulta ingår.

Flest fåglar sågs höstarna 1988–89, då hela 14 olika individer urskiljdes. Långsiktigt bokfördes fler mindre skrikörnar i Falsterbo på 1980 och 1990-talen jämfört med tidigare. Genomsnittet halverades till endast två det första decenniet på 2000-talet men ligger de senaste sju åren på samma nivå som före sekelskiftet. Det uppskattade antalet individer årligen i hela landet ligger ungefär på det dubbla jämfört med i Falsterbo (Wirdheim & Corell 2016). Här ses

Mindre skrikörn, subadult, över Falsterbo 1 september 2017. Foto: P-G Bentz/Sturnus.se.

emellertid en successiv uppgång till 1990-talet och en svag nedgång sedan dess. Att i princip inga mindre skrikörnar sågs före 1970 beror nog främst på att man då inte kunde separera dem från större skrikörn. Det förefaller orimligt att arten plötsligt började uppträda regelbundet på 1970-talet. Enstaka skjutna fåglar finns tillbaka till 1800-talet.

Större skrikörn *Aquila clanga*

Den 30 september vände en relativt ljus 2K som tidigare under hösten setts på södra Öland, men den sågs inte vidare. På Öland hade den tidvis sällskap med en 2K-fågel av *fulvescens*-typ. Denna individ vände i Falsterbo 6 oktober och sträckte senare ut 13 november, då den även sågs på den danska sidan. Det är första gången en sådan ljus fågel setts i Falsterbo (och Sverige?). En mer normalfärgad subadult passerade Ljungen 30 oktober och sträckte sannolikt ut denna dag. Medianen för sammanlagt 50 sträckare under perioden ligger 11 oktober, alltså inte mer än sex dagar senare än för mindre skrikörn. Endast

tre ungfåglar (6 %) ingår i summan och även här dominerar subadulta örnar.

Det genomsnittliga antalet sträckare ökade successivt från 0,6 på 1970-talet till 1,9 på 2000-talet och 1,7 de senaste sju åren. I viss kontrast har det uppskattade årliga totalantalet i landet minskat från drygt 6 under 1960 och 1970-talen till 3,5 efter sekelskiftet (Wirdheim & Corell 2016). Kanske beror detta delvis på att högre andel fotograferade individer på senare år visar hur mycket enstaka fåglar kan dra runt i landet, vilket drar ner uppskattningen av totalantalet.

Stäppörn *Aquila nipalensis*

Totalt har tidigare 29 stäppörnar setts i Falsterbo under perioden med ett mediandatum 24 september. Detta inkluderar även vändande fåglar. I genomsnitt bokfördes 0,7 fåglar/år utan någon tydlig trend. Under hösten vände en 2K-fågel fyra olika dagar mellan 17 september och 8 oktober. Den sågs senare i Börringeområdet i december.

Större skrikörn, 2K, av *fulvescens*-typ över Nabben 13 november 2017. Foto: Bengt Grandin.

Stäppörn, 2K, över Nabben 8 oktober 2017. Foto: Bengt Grandin.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

En juvenil kungsörn var nere och vände 10 oktober men något utsträck kunde inte konstateras. Långsiktigt ökade genomsnittet från en på 1970-talet till tre på 1990-talet, men har därefter sjunkit något. Mediantdatum för sammanlagt 20 subadulta ligger 21 oktober och för 45 juvenila 16 oktober.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Enstaka fiskgjusar passerade redan under de första räkningsdagarna. Första tvåsiffriga antalet bokfördes den 8:e men högsta antal under månaden inskränkte sig till 27 den 23 augusti. Därefter en jämn passage fram till mitten av september med förhållandevis låga årsbästa på 32 den 16:e. Sedan avtog antalen snabbt med endast fyra i oktober, inklusive en efterslänrare den 24:e. Summan på 295 sträckare kan anses normal för senare år och ligger i alla fall klart över medel på 267. Fiskgjusen återfinns långsiktigt bland de signifikant ökande arterna (Figur 1, Tabell 1). Kurvan har dock snarast planat

ut efter 2005 och för den senaste tioårsperioden är siffran knappt positiv. Det svenska beståndet, som är det största i Europa, skattades till 3 600 par efter riksinventeringen 2001 (Ryttman 2004). I Skåne verkar ökningen ha stannat av och beståndet 2013 var ungefär lika stort som tolv år tidigare (Bengtsson 2014). I Finland har fiskgjusen ökat från drygt 600 par i början av 1970-talet till uppskattningsvis 1 200 par 2016. Det genomsnittliga antalet flygga ungar har också ökat under perioden (Saurola 2017). I Danmark hittades sex bon 2015 (Novrup 2017). De Brittiska öarna återkoloniserades på 1970-talet och ökningen fortsätter ännu med 219–245 rapporterade par 2015 (Holling 2017).

Ungfågelsandelen på 45 % ligger något under genomsnittet (Tabell 2), vilket sannolikt speglar häckningsutfallet en sommar med ”dåligt” väder. Mediantdatum för de gamla fiskgjusarna 2 september ligger sju dagar senare än medel, medan ungfågeln kulminerade mer normalt den 30 augusti. Generellt har passagen tidigarelagts signifikant under perioden. Andelen som

sågs på den danska sidan var snarast högre än vanligt med totalt 162 sträckare (55 %).

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Sträcket var som vanligt igång från start och sträckande tornfalkar bokfördes alla dagar utom sex under de första två månaderna. Antalen ökade efterhand och en första topp på 126 fåglar registrerades 22–23 augusti. Fem dagar senare passerade 95 följt av 80 den 29 augusti. Efter ett par sämre veckor kom en urladdning med 107 den 16 september och 127 följande dag. Antalen i oktober var snarast högre än normalt (Tabell 4) med maximalt 29 den 5:e. Sammanlagt 1 128 tornfalkar är visserligen mindre än hälften av fjolårets rekordsiffra men ändå ett långsiktigt högt antal (Figur 1). Det blir allt mer klart att tornfalken inte alls är lika gnagarberoende som t.ex. fjällvråk. Det råder således en förvånansvärt dålig korrelation mellan sträcksisfrorna och de gnagarindex som insamlats i Norrland sedan 1973, vilket redovisades i fjolårets rapport (Kjellén 2017). Årets resultat i Stefan Delins 220 holkar i Västerbotten låg över medel med totalt 152 lyckade häckningar. Generellt var häckningarna senare än vanligt p.g.a. den kalla våren. Ungfågelsandelen på 89 % ligger klart över medel (Tabell 2), men sjunker till 86 % om vi i stället jämför med medeltalet adulta sträckare under perioden. Rimligen har dock häckningen gått relativt bra. Sträcktoppen för de adulta inföll fem dagar senare än normalt 16 september, medan ungfågeln kulminerade en vecka tidigare än vanligt 3 september. Generellt har en tidigareläggning av sträcket ägt rum under perioden. Vid Stevns bokfördes 491 tornfalkar vilket utgör 44 % av Falsterbos siffra.

Långsiktigt går det bra för tornfalken som numera återfinns på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). Även häckfågelinventeringarna visar på en signifikant uppgång, medan vinterindex faktiskt gått ner signifikant sedan 1970-talet (Green m.fl. 2018). I Finland har beståndet mer än dubblerats de senaste 37 åren, främst tack vare en massiv holkuppsättning. Dock har

ökningen planat ut sedan 2009 (Meller m.fl. 2017). I Danmark förefaller arten långsiktigt vara stabil under häckningstid, medan det finns en nedgång i vinterindex sedan 1976 (Moshøj m.fl. 2017). Häckfågeltaxeringar längre söderut i kontinentala Europa är långsiktigt negativa (PECBMS 2017).

Aftonfalk *Falco vespertinus*

En ungfågel passerade 17 september. Allmänt har fynden i Sverige minskat de senaste åren (Wirdheim & Corell 2017 och tidigare), vilket sannolikt speglar en nedgång av beståndet i Sydosteuropa. I Falsterbo sjönk genomsnittet från 2,5 fåglar på 1970-talet till 0,9 de senaste sju åren. Den samlade medianen infaller 7 september och ungfågeln dominerar klart. I Finland rapporterades ett revir 2016, men totalt finns endast tio säkerställda häckningsförsök (Meller m.fl. 2017).

Stenfalk *Falco columbarius*

Antalet sträckare låg på en relativt stabil nivå från starten 1973 fram till sekelskiftet. Därefter följde ett antal höstar med förhållandevis höga antal, vilket gjorde att arten kom upp bland de signifikant ökande (Figur 1, Tabell 1). De senaste fem åren har emellertid antalen rasat och utvecklingen den senaste tioårsperioden är i stället signifikant negativ. Höstens 118 sträckare utgör ett bottenapp och lägre antal finns endast från tre av de första åren i serien (Figur 1). Detta är lite svårförklarligt då koncentrationen till Falsterbo normalt är bättre i västvindar som ju dominerade hela hösten. Ungfågelsandelen på 90 % ligger visserligen över medel (Tabell 2), men de få individerna kan nog ändå tolkas som att häckningen gått dåligt. Det begränsade materialet från de standardiserade häckfågeltaxeringarna visar på en signifikant nedgång sedan 1998, vilket alltså för närvarande stöds av Falsterbosiffrorna. Den lilla finska populationen förefaller långsiktigt vara relativt stabil, men täcks inte särskilt väl av nuvarande inventeringar (Meller m.fl. 2017). Utvecklingen i Norge är

okänd. I Storbritannien har arten nyligen satts upp på rödlistan trots att 1160 häckande par hittades under den senaste heltäckande inventeringen 2008 och den långsiktiga utvecklingen snarast är positiv (Holling 2017).

Efter endast sex sträckare i augusti registrerades en jämn passage under september-oktober. Antalen var dock blygsamma med årsbästa på endast 10 den 16 september. Höstens mediandatum för juvenila, 25 september, ligger fyra dagar senare än genomsnittet. Från Stevens räknades 79 insträckande vilket motsvarar 67 % av Falsterbos antal. Överensstämmelsen mellan enskilda dagar var som vanligt inte så god för denna bredfrontsflyttare.

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Den första lärkfalken bokfördes ovanligt tidigt, 3 augusti, men det riktiga sträcket kom inte igång förrän i slutet av månaden. Toppen inföll som vanligt i mitten av september då maximalt 17 räknades den 17:e, vilket utgör en hög dagsiffra. Därefter minskande antal fram till avslutningen 3 oktober. Totalt summerades 87 lärkfalkar vilket är klart lägre än fjolårets rekordantal på 147, men ändå en förhållandevis hög siffra. Trots relativt stora fluktuationer mellan åren var sträckesiffrorna rätt stabila t.o.m. 1980-talet, minskade något under 1990-talet, och har sedan ökat generellt (Figur 1). Långsiktigt ger detta en generellt klart positiv utveckling. I de standardiserade häckfågelräkningarna finns en signifikant ökning sedan sekelskiftet. Häckfågeltaxeringarna från Finland visar en successiv uppgång fram till och med 2007, men ett mer stabilt bestånd sedan dess (Meller m.fl. 2017). I Danmark är lärkfalken betydligt mer sällsynt än hos oss och 2011 registrerades endast 13–21 par, även om den sannolikt är något förbisedd (Nyegaard 2012). I Storbritannien har arten ökat klart i sen tid och den senaste beståndsuppskattningen landade på 3 000 par (Clements m.fl. 2016).

Ungfågelsandelen på 86 % överensstämmer med medel (Tabell 2). Generellt är dock ung-

fågeln klart mer koncentrerade till Falsterbo än de adulta, varför siffrorna inte riktigt speglar häckningsresultatet. Långsiktigt finns heller ingen trend. Mediandatum för de adulta inföll fem dagar senare än normalt den 4 september och även ungfågeln kulminerade fem dagar senare än vanligt 17 september. Från Stevens registrerades 34 lärkfalkar (39%). Minst fem av dessa noterades inte på den svenska sidan.

Tatarfalk *Falco cherrug*

På morgonen 13 september sträckte vad vi bedömde som en juvenil tatarfalk ut. Den underkändes av Rk med motiveringen att hybridfalkar inte säkert kan uteslutas trots att inga dräktdetaljer pekade på detta. Problemet är att falkenerare på kontinenten korsar olika arter för att få fram bättre jägare och en sådan hybridfalk samlades in i Halland under senhösten. Dock gjordes ett fotografiskt väldokumenterat fynd av en ung tatarfalk på Jylland i augusti. Tidigare år har några äldre falkar, varav någon med remmar, observerats i Falsterbo. En sådan fotograferades på Ljungun i september. En del ungfåglar försedda med sändare från Sydosteuropa visar emellertid att dessa kan sprida sig över stora områden.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

En gles passage inleddes den 6 augusti och totalt passerade 20 i augusti, 41 i september, 17 i oktober och 3 i november. Förloppet var förhållandevis utspritt och som mest räknades sju 16 september. Efter 119 falkar 2016 summerades endast 82 under hösten. Även pilgrimsfalken gynnas av västvindar varför resultatet snarast är sämre än förväntat. Det svenska beståndet fortsätter att öka och omfattade 450–500 par 2016 (Wirdheim & Corell 2017). Detta speglas av uppgången i Falsterbo (Figur 1). I Danmark fanns 19 par 2016 (Lange m.fl. 2017). I Finland häckade c:a 30 par i början av 1970-talet, vilket ökat till 263–290 par 2013 (Ollila 2014). På de Brittiska öarna är populationen långsiktigt stabil kring 1 700 par (Holling 2017).

Pilgrimsfalk, adult, på sträck förbi Nabben 17 september 2017. Foto: Bengt Grandin.

Ungfågelsandelen har hela tiden varit betydligt lägre än för de mindre falkarna men höstens 21 % ligger klart under medel (Tabell 2). Ett sämre häckningsutfall kan alltså ha bidragit till höstens förhållandevis låga totalsiffra. Som vanligt försökte vi könsbestämma falkarna främst med hjälp av storleken. Medan honorna dominerade bland de adulta med 52 % var könsfördelningen ovanligt ojämn bland ungfågglarna med 71 % hanar. Långsiktigt råder en svag

dominans bland hanarna för båda åldersgrupperna. Mediandatum för de olika kategorierna inföll som vanligt i ordningen adulta hanar 2 september, adulta honor 19 september, unga hanar 10 oktober samt unga honor 7 november. Detta innebär en rätt normal passage för de adulta, medan ungfågglarna var klart senare än medel. Från Stevns räknades 46 pilgrimsfalkar (56 %), varav åtminstone 15 inte sågs från Nabben.

ÖVRIGA ARTER

I Tabell 4 redovisas uppträdanget av samtliga arter uppdelat på 10-dagarsperioder. Här återfinns även medeltalet sträckare för perioden 1973–2016. Ungfågelsandelen för några utvalda arter presenteras i Tabell 3. Nedan ges kommentarer till enskilda arters uppträdanget under hösten. Vid hänvisningar till häckfågeltaxeringar i olika länder refereras till Green m.fl. 2018 för Sverige, Mosehøj m.fl. 2017 för Danmark och Väisänen & Lehtikoinen 2013 för Finland.

Andfåglar

Efter en långsiktig uppgång har antalet knölsvanar minskat klart de senaste sju höstarna. Då mediandatum inte senarelagts nämnvärt kan detta nog inte skyllas på att fler passerar efter räkningarnas avslutning. Dock övervintrar efterhand fler norr om Falsterbo då januariindex ökat klart i sjöfågelräkningarna (Nilsson & Haas 2017). Det nordvästeuropeiska beståndet av mindre sångsvan ökade fram till ett maximum på drygt 27 000 1995, men har sedan minskat till 21 500 individer 2005 (Rees & Beekman 2010). I Finland har emellertid antalen under

såväl vår som höst varit relativt oförändrat sedan sekelskiftet (Lehtiniemi 2017). I Falsterbo har ökningen snarast fortsatt (Tabell 1) och höstens 106 sträckare är den första låga siffran på många år. Ungfågelsandelen låg något under snittet för alla tre svanarterna (Tabell 3). Efter en rekordutvandring i samband med novemberkylan föregående höst var även antalet sångsvanar det lägsta sedan sekelskiftet. Även här är dock antalet som övervintrar i Sverige klart ökande (Nilsson & Haas 2017).

Majoriteten av de sträckande sädgässen utgjordes, liksom flertalet senare år, av den tundrahäckande rasen rossicus. Rimligen förklarar detta att siffrorna ökat igen efter en minskning 1990–2008. Den signifikanta långsiktiga uppgången för bläsgås stöds av gäsinventeringarna (Nilsson & Haas 2017). I takt med den våldsamma ökningen av häckande grågäss sköt även Falsterbosiffrorna i höjden. En avmattning de senaste åren beror sannolikt på att fler gäss stannar kvar i Skåne till långt in på hösten. Även vitkindade gäss dröjer sig numera kvar i stora antal under senhösten men detta maskeras av en fortsatt populationsuppgång. Totalt räknades nya

TABELL 3

Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckare i Falsterbo 1986–2017.

Proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986–2017.

	2016	2017	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-10	Medel 11-17
Knölsvan	7	2	6	-	-	-	-	6	6
Mi sångsvan	7	8	11	15	8	11	13	10	7
Sångsvan	11	4	9	6	6	12	11	12	8
Prutgås	31	2	13	19	17	8	12	6	17
Trana	7	8	12	25	21	11	10	12	11
Bredstj labb	100	-	62	29	42	52	89	64	94
Kustlabb	50	41	54	55	68	57	62	45	44
Fjälllabb	100	100	98	80	99	92	100	99	100
Dvärgmå	13	33	51	62	76	53	46	44	33
Silltrut	33	28	29	-	-	-	29	31	28
Tretåig må	100	100	86	84	58	85	97	87	96
Skräntärna	14	9	15	15	15	12	17	11	18
Fisktärna	18	16	33	34	40	38	25	30	31
Silvertärna	31	18	37	26	40	39	38	36	43
Svarttärna	100	100	88	77	94	98	79	83	91

Både sträckräkningarna vid Nabben och andfågelräkningarna visar på en signifikant uppgång i antalet bläsänder. Nabben 29 augusti 2017. Foto: Bengt Grandin.

rekordsiffran 351 000 och som mest passerade 60 400 den 24 oktober. Prutgäsen ökade kraftigt fram till sekelskiftet, men har sedan minskat något igen, även om höstens knappt 15 000 utgör en bra siffra. Detta trots att häckningen uppenbarligen gått åt skogen med endast 2 % juvenila (Tabell 3).

Efter en kraftig nedgång under 1990-talet har antalet gravänder ökat igen och höstens 418 ligger nära medel. I Danmark har förekomsten under häckningstid gått ner sedan 1976 och det gäller även de standardiserade räkningarna i Sverige. Den signifikanta uppgången av antalet bläsänder är även väldokumenterad genom andfågelräkningarna (Nilsson & Haas 2017). Höstens nästan 24 000 utgör den i särklass högsta siffran hittills och 7 630 den 22 oktober är nytt dagsrekord. Snattheranden har ökat kraftigt i landet de senaste 20 åren, vilket speglas av en signifikant uppgång i Falsterbo. Bra går det efter

sekelskiftet även för krickan, medan gräsanden inte visar någon tydlig trend. Såväl stjärtand som skedand hade en bra höst och den långsiktiga trenden är positiv liksom i andfågelinventeringarna (Nilsson & Haas 2017). Lite märkligt minskar dock för närvarande flertalet simänder utom gräsand och snattherand enligt häckfågelräkningarna i Sverige och Finland.

Januariindex för brunand har stigit kraftigt sedan 1987 (Nilsson & Haas 2017) medan arten minskat som häckfågel och i Falsterbo. Totalt 1 703 vigg liksom 620 sträckare 19 oktober utgör rekordsiffror. Också viggen minskar långsiktigt även om januariindex har ökat sedan 1967 (Nilsson & Haas 2017). Även punkttaxeringarna visar på fler övervintrare, medan vigen minskar som häckare liksom såväl vid kusten som i inlandet i Finland (Hario & Rintala 2014, Vaisänen & Lehikoinen 2013). Ejderns uppgång fram till 1990-talet har följts av en re-

lativt kraftig nedgång sedan dess. Höstens 84 tusen är dock en i sammanhanget hyfsad siffra. Det finska Östersjöbeståndet har halverats sedan mitten på 1990-talet (Hario & Rintala 2014). Allmänt är nedgången mindre i Danmark och januariindex i sjöfågelsräkningarna är positivt (Nilsson & Haas 2017). Alfågels kraftiga minskning som övervintrare i Östersjön speglas även i de relativt låga siffrorna från Falsterbo. Sjöorren är den dykand som för närvarande ökar mest i Falsterbo och totalt 34 210 kan jämföras med ett tidigare årsbästa på drygt 15 000 år 2012. Som mest sträckte 7 450 den 6 september. Detta stöds av uppgångar i såväl september som januariindex (Nilsson & Haas 2017). Minskningen hos svärtan har planat ut efter sekelskiftet och höstens drygt 1 181 överträffas endast av 1 477 hösten 2014. Sjöfågelsräkningarna visar på en signifikant uppgång de senaste 10 åren. Knipan minskar generellt vid Nabben i kontrast till kraftigt ökande januari-

index i sjöfågelsräkningarna i Sverige. Dock ligger antalet de senaste två åren över medel. Efter en minskning från 1970-talet till 1990-talet har antalet sträckande småskrakar ökat rejält. Såväl antalet häckare i den finska skärgården som siffrorna i de standardiserade häckfågelinventeringarna i Sverige och Danmark har dock minskat sedan sekelskiftet. Dock finns en ökning i januariindex från sjöfågelsräkningarna (Nilsson & Haas 2017). De fåtaliga storskrakarna minskar snarast, men liksom hos knipan övervintrar flertalet längre norrut.

Lommar – trana

Totalt 687 smålommar förstärker en ökande trend (Tabell 1) medan antalet storlommar låg nära medel. Två svartnäbbade islommar överensstämmer med genomsnittet efter sekelskiftet medan fem vitnäbbade islommar endast överträffas av sex hösten 1989. Samtliga var adulta fåglar som flög upp i sundet från Östersjön.

Sträckande tranor vid Nabben 29 september 2017. Foto: Bengt Grandin.

Samtliga tre dopningar har ökat efter bytet av sträckräknare 2001. Sträcksisfrorna visar på en långsiktig signifikant ökning för gråhäger och höstens antal överträffas endast av 573 sträckare närmast föregående höst. Uppgången är något mindre i häckfågelräkningarna från Sverige och Danmark. Ägretthägern ökar närmast explosionsartat och höstens 107 utgör en ny rekordnotering med råge. Som mest sträckte 11 såväl den 10:e som 25 september. Det går bra för de skånska projektstorkarna och av höstens rekordantal sträckte 87 i samlad flock den 1 september, en klart häftig upplevelse. Antalet svarta storkar har trots årliga fluktuationer varit förhållandevis konstant kring ett genomsnitt på 1,4 under perioden. Dock utblev arten under hösten. Den långsiktiga kraftiga ökningen för trana fortsätter i Sverige liksom i hela norra Europa. Höstens 2260 är dock föga imponerande för senare år. Ungfågelsandelen på 8 % ligger klart under medel (Tabell 3).

Vadare

Bra sträckväder i augusti gav en förhållandevis god passage av adulta vadare (Tabell 4). Sträckket av ungfåglar senare under hösten var däremot sämre, sannolikt främst p.g.a. en dålig häckningssäsong på den ryska tundran.

Liksom i häckfågeltaxeringarna syns ingen tydlig trend för strandskatan, men årets 170 ligger väl under medel. De fåtaliga mindre strandpiparna har snarast blivit fler efter sekelskiftet och 18 sträckare överträffas endast av 24 hösten 1975. Passagen av större strandpipare har tidigare lagts signifikant under perioden. Årssiffrorna har ökat sedan sekelskiftet och arten återfinns nu bland de signifikant ökande. Däremot känns det snarast som om ungfågelsandelen i september minskat. De standardiserade häckfågelräkningarna visar på en ökning sedan 1998 och det samma gäller antalet häckare i den finska skärgården (Hario & Rintala 2014). Däremot har arten minskat klart i Danmark. Ökningen av

Större strandpipare ökar i antal och passagen har tidigare lagts under perioden. Nabben 26 augusti 2017.
Foto: Bengt Grandin.

ljungpipare fortsätter och den är signifikant även för den senaste tioårsperioden (Tabell 1). Häckfågeltaxeringarna indikerar ett mer oförändrat bestånd i Sverige och Finland och förmodligen har flertalet av våra sträckare sitt ursprung längre österut. Sträckperioden är mer utdragen än för flertalet vadare (Tabell 4). Kustpiparens långsiktiga uppgång bryts de senaste tio åren. Tofsvipan har generellt minskat under perioden även om en viss återhämtning kan skönjas den senaste dekadern. I Finland syns ingen tydlig nedgång i sen tid medan denna fortsätter även de senaste tio åren i Danmark och Västeuropa.

Av de arktiska vadarna är det endast kust- och kärnsnäppa som verkar ha fått ut några ungfåglar att tala om (Tabell 4). De låga siffrorna för sandlöpare, småsnäppa och spovsnäppa förklaras helt av bristen på ungfåglar. Totalt 10 mosnäppor överträffas endast av 13 hösten 2010. En prärielöpare som passerade med ljungpipare utgör ny sträckart. Brushanen minskar snabbt

som häckfågel i Norden. I Falsterbo, där majoriteten säkert kommer från Ryssland, finns däremot ingen tydlig trend och höstens siffra ligger klart över medel. En långsiktig minskning av antalet enkelbeckasiner syns även i häckfågeltaxeringarna i Sverige och Danmark. Däremot ökar antalet signifikant i standardrutterna sedan 1998.

Myrspoven visar en signifikant långsiktig ökning men årets höga siffra innehöll endast ett fåtal ungfåglar. Storspoven minskar generellt i Sverige, där kurvan för såväl de fria punkrutterna som standardrutterna pekar klart nedåt. Däremot förefaller de finska och danska bestånden vara mer stabila. En tydlig ökning hos småspoven sedan sekelskiftet motsvaras av en uppgång i de standardiserade rutterna sedan 1998. Såväl svartsnäppa som rödbena har varit långsiktigt stabila i Falsterbo medan gluttsnäppan ökat efter sekelskiftet. Frågan är hur stor andel som utgörs av svenska häckfåglar. I Finland har

Svartsnäppan har en stabil trend. Nabben 24 augusti 2017. Foto: Bengt Grandin.

rödbenan minskat signifikant sedan 1980-talet. I samma land har skogssnäppan ökat kraftigt medan grönbena och drillsnäppa om något minskat sedan 1980. Detta stöds av en allmän ökning hos skogssnäppan i Falsterbo och i standardrutterna sedan 1998. Däremot ökar även grönbena och drillsnäppa i Falsterbo sedan sekelskiftet, i motsats till häckfågeltaxeringarna. Roskarlen uppges på senare tid ha minskat kraftigt som häckfågel i Sverige och i den finska skärgården var nedgången perioden 1986–2010 totalt 60 % (Hario & Rintala 2014). Majoriteten av sträckarna i Falsterbo, som ökat signifikant, utgörs emellertid sannolikt av tundrahäckare från Ryssland. Trenden verkar dock ha vänt de senaste tio åren (Tabell 1).

Måsfåglar – alkor

Den totala avsaknaden av bredstjärtade labbar och endast nio unga fjällabbar antyder att produktionen på den ryska tundran varit dålig (jämför småvadare och prutgås ovan, Tabell 3). Sedan vi lärde oss att bestämma ungfåglar på 1980-talet har ingen uppenbar ökning ägt rum utan antalen fluktuerar med gnatartillgången. För tredje året i rad låg antalet kustlabbar klart under medel. Även ungfågelsandelen var förhållandevis låg med 41 % (Tabell 3). Långsiktigt är arten stabil, men utvecklingen de senaste tio åren är klart negativ. I Storbritannien har den nyligen satts upp på rödlistan efter en kraftig sentida nedgång (Holling 2017).

Den långsiktiga ökningen av dvärgmåsar i Falsterbo (Tabell 1) speglar den kraftiga sentida uppgången i Norrland och Finland (Lammi 2010, Olsson 2013). Höstens passage var normal bortsett från färre juvenila än vanligt (Tabell 3). Efter en tydlig nedgång har antalet skratmåsar ökat igen sedan 1990-talet. Höstens 11 335 har faktiskt bara överträffats sex gånger under serien. I Finland uppges antalet inte ha minskat under det senaste decenniet (Lammi 2010). De svenska häckfågeltaxeringarna visar fortfarande en signifikant nedgång medan en ökning ägt rum i Danmark de senaste tio åren. Inte heller den

signifikanta uppgången för fiskmåsen (Tabell 1) stöds särskilt väl av häckfågelinventeringar i Sverige och Finland. Sannolikt kommer en betydande andel av såväl skrat- som fiskmåsar i Falsterbo österifrån. Silltruten anses ha minskat kraftigt i Östersjön och i Finland var nedgången 17 % 2003–2013. Dock har ungpåproduktionen blivit bättre igen det senaste decenniet (Hario 2014). I Falsterbo utgörs emellertid silltrutarna främst av den långa Västskusten häckande rasen *intermedius*, vilken har ökat i sen tid. Uppgången är ännu tydligare i Danmark. Höstens 116 sträckare ligger strax över medel sedan arten började räknas 2001, medan ungfågelsandelen på 38 % är normal (Tabell 3).

Östersjöbeståndet av skrântärna verkar för närvarande vara relativt stabilt och 2016 häckade 565 par i landet (Wirdheim & Corell 2017). Efter nykolonisering häckar arten på Saltholm sedan 2014 (Lange m.fl. 2017). I Falsterbo har arten trots stora årliga fluktuationer hållit ställningarna väl och återfinns numera bland de signifikant ökande (Tabell 1). Såväl fisk- som silvertärna finns också med bland de signifikant ökande arterna. Båda har ökat kraftigt längs den finska östersjökusten sedan 1986 (Hario & Rintala 2014). Västvindarna i augusti gav återigen sträcksiffror långt över medel, med drygt 6 000 fisk- och 1 200 silvertärnor. Som mest räknades drygt 1 200 ”fisi” 4 augusti. Ungfågelsandelen på 16 respektive 18 % ligger klart under genomsnittet (Tabell 3), vilket nog bör tolkas som att häckningen gått dåligt. Antalet småtärnor har minskat signifikant sedan 1970-talet, medan trenden de senaste åren är mer positiv (Tabell 1). I motsats till övriga tärnor var antalet svarttärnor rekordlåg för tredje året i rad. En signifikant minskning de senaste tio åren (Tabell 1) inger oro, men för denna art bokförs höga antal oftast i samband med lågtryck och sydostvindar. Det svenska beståndet håller ställningarna rätt väl (Wirdheim & Corell 2017), medan antalet häckare i Skåne minskat tydligt i sen tid. Återigen bokfördes en ung vitvingad tärna och trenden är klart ökande.

Skräntärnan visar en signifikant ökning. Nabben 17 augusti 2017. Foto: Bengt Grandin.

Passagen av sillmular var återigen dålig och båda arterna minskar långsiktigt (Tabell 1). Kanske handlar det om att färre häckare från Storbritannien och Norge väljer att övervintra i Östersjön, medan bestånden i Östersjön uppvisar en positiv trend. Möjligt är också att bygget av Öresundsbron gjort att färre alkor väljer att fortsätta söderut genom sundet. Fyra tobisgrisslor ligger däremot över medel.

Duvor – hackspettar

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt liksom i häckfågelinventeringarna i Sverige och Danmark. Som mest räknades 626 den 17:e och 625 den 24 oktober. Generellt har en signifikant senareläggning av sträcket ägt rum under perioden. Ringduvan har ökat mer eller mindre kontinuerligt sedan 1970-talet. Efter fyra bättre år räknades ”endast” en halv miljon. Som mest bokfördes 39 900 den 28:e och 35 800 den 9 oktober. Höga antal sedan sekelskiftet stöds av

en signifikant uppgång i standardrutterna sedan 1998, medan ökningen startade tidigare i Danmark. Turkduvan är en av de arter som minskat signifikant i Falsterbo under perioden trots att häckfågelinventeringarna i Nordvästeuropa inte visar på någon tydlig nedgång. Rimligen innebär detta att majoriteten numera övervintrar i Sverige, vilket dock motsägs av en signifikant nedgång i de svenska vinterindexen.

De fåtaliga sträckande gökarna antyder att den långsiktiga nedgången nu vänt (Tabell 1) liksom i häckfågeltaxeringarna. Tornseglaren minskar för närvarande i Sverige såväl som i Danmark och Finland. Sträcket i Falsterbo är oftast knutet till lågtryckspassager och det är tveksamt hur väl de inräknade siffrorna speglar populationsutvecklingen. Dock syns en allmän nedgång sedan sekelskiftet. Två jordugglor ligger under medel, sannolikt p.g.a. dålig gnagarförekomst i Norrland. Enstaka större hackspettar var ute och vände men något utsträckt har inte konstateras sedan invasionen 2013.

Lärkor – ärlor

En signifikant ökning av trädlärkan sedan 1990-talet i häckfågelinventeringarna motsvaras inte av standardrutterna. Dock syns en motsvarande uppgång i sträckssiffrorna. Hur många som ses från Nabben är rätt väderberoende, med flest i svag motvind. Höstens 2 872 utgör en ny rekordnotering. Som mest räknades 1 333 den 15 oktober vilket endast överträffas av 1 441 den 2 oktober 2007. Sånglärkan är en bredfrontsflyttare som inte koncentreras påtagligt till Falsterbo, varför årsummorna fluktuerar en hel del. Höstens 2 259 ligger över genomsnittet. Långsiktigt är trenden negativ och något högre antal sedan sekelskiftet stöds inte av någon motsvarande uppgång i häckfågeltaxeringarna från Sverige, Danmark och Finland. Endast två berglärkor bokfördes vilket speglar minskningen av det skandinaviska beståndet. Även spontanrapporteringen minskar trots fler aktiva ornitologer.

Ladusvalan minskade fram till 1990-talet men har sedan faktiskt ökat till samma nivå som på 1970-talet. Höstens förhållandevis höga siffra (41 000) speglar sannolikt ett gott häckningsutfall trots vädret. En motsvarande uppgång syns i häckfågelräkningarna i Sverige, men däremot inte i Danmark och Finland. Långsiktigt minskar backsvalan signifikant (Tabell 1) även om höstens antal inte ligger så långt under medel. Ännu mer nattsvart ser det ut för hussvalan som fortsätter att tappa mark. Nedgången stöds av häckfågeltaxeringar i större delen av Nordvästeuropa, medan orsaken är oklar. Det känns inte som om en minskad tillgång på boplatser skulle vara någon huvudorsak och kanske är det förhållanden i övervintringsområdet i Afrika som spelar störst roll.

Ingen större piplärka utgör den första missten på nio år. En generell ökning i Sverige och Norge (Falkenberg m.fl. 2016) under senare år kan jämföras med en mer stabil förekomst på de Brittiska öarna 1990–2014 (White & Kehoe 2017). Endast fem fältpiplärkor tangerar bottenoteringen från 2014. En ny specialinventering i Skåne under säsongen gav dock något fler

sjungande hanar jämfört med motsvarande räkning 2013 (Olofsson muntl.). Förhoppningsvis är det de biotopförbättrande åtgärder som länsstyrelsen inlett som fått effekt. Arten minskar emellertid i hela Nordvästeuropa varför orsakerna kanske främst återfinns i övervintringsområdet i Sahelzonen. Arten är utgången i Danmark sedan 2012. Antalet inräknade trädpiplärkor i Falsterbo är klart väderberoende, vilket medför stora årliga fluktuationer. Liksom för flera andra tropikflyttare var siffrorna förhållandevis låga under 1990-talet, medan antalen nu legat över medel sedan 2004. Detta gör att den nu kommit upp på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). Höstens drygt 37 000 utgör en ny hög siffra. Som mest räknades 7 300 den 24 augusti. Trädpiplärkan minskar signifikant sedan 1975 enligt häckfågelräkningarna men ökar signifikant om man tittar på standardrutterna som inleddes 1998. I Danmark och Finland har dock nedgången fortsatt. Antalet sträckande ängspiplärkor fluktuerar rätt kraftigt men generellt syns en ökande trend sedan sekelskiftet, vilken faktiskt är signifikant för de senaste tio åren. Höstens drygt 27 000 överträffas endast av 36 000 år 2015. Som mest passerade 4 850 den 16 oktober, ett sent datum. Häckfågelräkningarna pekar däremot på en generell minskning i Sverige, Danmark och Finland. Denna har dock vänts till en signifikant uppgång de senaste tio åren i Sverige. Totalt 18 röststrupiga piplärkor ligger långt under medel. Sträcket består främst av ungfåglar och fluktuationerna förklaras sannolikt främst av ett varierat inflöde österifrån. Arten är dock en av de som uppvisar den tydligaste nedgången i Falsterbo (Tabell 1) och minskningen syns även i spontanrapporteringen. Även skärpiplärkan uppvisar långsiktigt en tydlig minskning, men det verkar som om utvecklingen vänt de senaste nio åren. Arten är för sparsam för att registreras i häckfågelinventeringarna, men i den finska skärgården har antalen ökat sedan 1986 (Hario & Rintala 2014).

Efter en uppgång till 1980-talet och en minskning under 1990-talet förefaller gulär-

lan, i likhet med flera tropikflyttande tättingar, öka igen för närvarande. Höstens drygt 64 000 utgör faktiskt en ny rekordnotering. Som mest bokfördes 9 630 sträckare 11 september, även det en högstanotering. Häckfågeltaxeringarna visar en signifikant uppgång för den sydliga nominatrasen sedan sekelskiftet medan utvecklingen inte är lika positiv för den nordliga rasen *thunbergi*. I Danmark har beståndet ökat de senaste tio åren efter en tidigare kraftig minskning. Enligt Ottosson m.fl. (2012) utgörs ungefär 85 % av det svenska beståndet av den norrländska rasen *thunbergi*. Sannolikt är dock andelen lägre bland sträckarna i Falsterbo. Bortsett från tillfälliga nedgångar efter kalla vintrar fortsätter försärlans långsiktiga ökning. Höstens 461 överträffas endast av 507 närmast föregående höst. Den starka långsiktiga uppgången syns även i häckfågelsinventeringarna, medan arten faktiskt minskar i Danmark. Fram t.o.m. 1990-talet visar sträckesiffrorna på en dyster utveckling för sädesärlan. Därefter har antalen emellertid stigit något igen och höstens 1 853 ligger klart över medel. I Danmark syns till skillnad från i Sverige en ökning över hela perioden sedan 1976, medan beståndet varit mer stabilt i Finland.

Sidensvans – varfågel

Uppenbarligen var tillgången på bär god längre norrut, varför endast 65 sidensvansar sträckte ut fram till 20 november. En tendens till tätare invasioner i Falsterbo gör annars att arten generellt snarast ökat. Detta stöds av en signifikant ökning av vinterindex i Sverige samt av häckfågelindex i Finland och de svenska standardrutterna. Järnsparven är en svårräknad art som helt klart ökat efter bytet av räknare 2001. I häckfågeltaxeringarna bryts en långsiktig nedgång av en signifikant ökning i standardrutterna sedan 1998. I Danmark fortsätter minskningen hela perioden, medan beståndet varit stabilt i Finland. Den långsiktiga uppgången för dubbeltrasten är uppenbar och stöds av häckfågeltaxeringarna i Sverige och Finland, medan arten

minskat i Danmark. Höstens 3 517 överträffas endast av 4 047 hösten 2012. Övriga trastar låg i stället klart under medel (Tabell 4).

Efter en nedgång i samband med några kalla vintrar ökar skäggesen för närvarande klart igen. Höstens utflyttning på 219 överträffas endast av 340 närmast föregående höst. I skarp kontrast till 2016 var samtliga äkta mesar direkt fåtaliga (Tabell 4), så uppenbarligen räckte födan till. Totalt 5 utsträckande pungmesar är den lägsta siffran på ett tag. Trenden är annars snarast positiv även om antalet häckare minskat något i Skåne på senare år. Varfågeln är en av de arter som är mest beroende av goda gnagarår för att föda upp sina ungar (Kjellén 2017). Höstens tolv sträckare ligger väl under medel vilket torde spegla ett dåligt sorkår i norr. Arten är för sällsynt för att omfattas av häckfågelräkningarna före standardrutternas införande, där trenden snarast är positiv. Vinterindex för perioden visar inte någon signifikant trend i vare sig Sverige eller Danmark.

Kråkfåglar – pilfink

Varken nötskrika eller nötkråka sågs överhuvudtaget under hösten. Allmänt verkar invasionerna komma med allt längre mellanrum och trenden i häckfågelräkningarna är negativ. Generellt har kajän ökat signifikant i Falsterbo under perioden, med en ännu större uppgång de senaste tio åren (Tabell 1). För andra hösten i rad landade siffran strax över 100 000 vilket talar emot att det var ett inflöde österifrån som gav fjolårets topp. Nya rekordsiffran 23 340 bokfördes 27 oktober. Allmänt har mediandatum senarelagts signifikant under perioden. I häckfågeltaxeringarna är ökningen störst i standardrutterna i Sverige samt i Finland, medan uppgången i Danmark planat ut de senaste tio åren. Långsiktigt har antalet råkor snarast ökat i häckfågeltaxeringarna, medan antalet sträckare minskat under perioden. Detta förklaras av att fler övervintrar, vilket stöds av signifikant ökande vinterindex. Kråkan är den art som uppvisar den kraftigaste nedgången i Falsterbo under perioden (Tabell 1). Efter upp

Kajan har ökat signifikant. Nabben 26 oktober 2017. Foto: Bengt Grandin.

mot 13 000 på 1970-talet sträcker numera under tusen på en säsong. En signifikant nedgång återfinns också i siffrorna från häckfågeltaxeringarna i Sverige och Finland. Då även vinterindex rasat kan minskningen inte förklaras av att fler kråkor övervintrar. Det är därför svårt att hitta en övertygande förklaring till nedgången. I kontrast har beståndet i Danmark snarast ökat något långsiktigt.

Efter två sämre år hamnade totalsumman för stare åter över 100 000. Den långsiktiga nedgången verkar faktiskt ha brutits den senaste tioårsperioden (Tabell 1). Den kontinuerliga nedgången fortsätter dock i häckfågeltaxeringarna från såväl Sverige som Danmark och Finland. En viktig orsak torde vara en minskad areal betesmark i landet. I Finland har nedgången planat ut sedan sekelskiftet, men någon sådan tendens finns ännu inte i de andra länderna. Antalet sträckande pilfinkar har långsiktigt minskat och den är numera inte ens årlig. Häckfågel- och

vinterindex i Sverige är relativt stabila medan utvecklingen varit mer positiv i Danmark.

Finkar – sparvar

Kategorin bo/bergfink uppvisar stora årliga fluktuationer som till stor del styr totalsumman sträckare enskilda höstar och långsiktigt syns ingen tydlig trend. Generellt har antalen stigit efter sekelskiftet, vilket motsvaras av en signifikant ökning för bofinken i standardruterna. Däremot har den minskat de senaste tio åren i Danmark. Höstens drygt 1,3 miljoner ligger väl över medel efter låga antal under de två närmast föregående höstarna, vilka dominerades av ostvindar under sträcktoppen. Generellt finns en klar tendens till ett tidigare mediandatum. Då bergfinkarna ofta sträcker i tätare, mer sammanhållna flockar går det att uppskatta deras andel av det totala finksträcket. Sedan 2004 har vi för alla större sträckdagar skattat procentandelen bergfink i jämna

Hämplingen har minskat i hela Nordvästeuropa utom i Finland. Nabben 26 oktober 2017. Foto: Bengt Grandin.

tiotal. Omräknat slutade uppskattningen på 4 % av totalsumman för bo/bergfink, vilket ligger klart under medel på 11 %. Förklaringen är en god bokollonskörd, vilket leder till att fler bergfinkar väljer att övervintra i Sverige. I vårt land liksom i Finland har arten minskat signifikant enligt häckfågeltaxeringarna.

Hela 34 gulhämplingar utgör den i särklass högsta siffran hittills. Långsiktigt ökar arten vilket förmodligen speglar den lilla skånska populationen. Grönfinkens tidigare signifikanta uppgång i Falsterbo (med maximalt 121 tusen hösten 2006) stöds av motsvarande i såväl vinterräkningar som häckfågeltaxeringar i Sverige, Danmark och Finland. Antalen rasade emellertid därefter rejält, främst som en följd av parasitinfektionen gultopp (*Trichomonas gallinae*). Ett motsvarande ras finns i häckfågeltaxeringarna från alla tre länderna sedan 2006. Nedgången verkar tyvärr fortsätta även om höstens 3 185 är något fler än fjolårets bot-

tennotering. Efter en svacka under 1980-talet har antalet sträckande steglitser stigit markant och för närvarande pekar kurvan brant uppåt (Tabell 1). Siffrorna från de svenska och danska häckfågeltaxeringarna är klart positiva medan antalet övervintrare inte gått upp signifikant. Arten ökar även klart i Norge (Falkenberg m.fl. 2016).

Frösättningen styr andelen övervintrande grönsiskor och de årliga fluktuationerna vid Nabben är förhållandevis stora. Långsiktigt syns emellertid en signifikant ökning, vilken stöds av de standardiserade häckfågeltaxeringarna sedan 1998 och de finska häckfågeltaxeringarna. Höstens totalsiffra på drygt 43 000 är dock inte så imponerande. Enligt häckfågelinventeringarna har hämplingen minskat i hela Nordvästeuropa utom i Finland. I Falsterbo registrerades den kraftigaste nedgången i slutet av 1970-talet. Antalen har varit mer konstanta efter sekelskiftet fram till en uppgång som

inleddes 2012. Siffror över medel sex år i rad antyder verkligen att trenden skulle ha vänt och de senaste tio åren visar på en signifikant uppgång (Tabell 1). En motsvarande ökning syns även i de svenska häckfågeltaxeringarna. Vinterhämplingen uppvisar en signifikant långsiktig minskning i Falsterbo. Även här har dock utvecklingen vänt och den senaste tioårsperioden är siffran istället signifikant positiv (Tabell 1). Majoriteten häckar i Norge och arten är för sällsynt för att omfattas av häckfågelinventeringarna. I Danmark visar vinterindex signifikant negativa värden. Trots stora årliga fluktuationer har gråsiskan ökat klart sedan sekelskiftet (Tabell 1). Invandringen av den sydliga rasen *cabaret* är nog bara en delförklaring till uppgången. Den nordliga nominatrasen minskar snarast enligt häcktaxeringarna men de sena sträcktopparna visar att det huvudsakligen är denna som styr utvecklingen i Falsterbo. Efter en rejäl invasion med 12 495 närmast föregående höst var uppträdandet i år helt

utan tidigare motsvarighet. Summan landade på 44 343 och utsträcket fortsatte även efter räkningarnas avslutning. Dagsrekordet slogs tre gånger med 4 710 den 3:e, 7 480 den 13:e och 8 140 på räkningarnas sista dag 20 november. Bland gråsiskorna urskiljdes 16 snösiskor vilket skulle kunna tolkas som att gråsiskorna hade ett östligt ursprung.

Alla tre korsnåbarna uppvisade invasions-tendenser under hösten. I de stora flockarna av mindre korsnåb urskiljdes 15 bändelkorsnåbbar med en topp i mitten av augusti. Många passerade säkert oupptäckta men det var inte frågan om någon större invasion. Passagen av mindre korsnåbbar var i full gång när räkningarna inleddes och kulminerade i mitten av augusti. Den avtog sedan successivt men pågick fram till början av oktober. Detta innebar ett större överlapp än vanligt med den större arten. Totalt närmare 32 000 utgör den högsta siffran hittills, följt av 29 000 hösten 2013. Som mest räknades 2 488 den 10:e och 3 430 den 20 au-

Gråsiskans uppträdande saknar motsvarighet. Nabben 11 november 2017. Foto: Bengt Grandin.

gusti, men ännu 10 september sträckte 1 570 ut. Invasionsrörelserna verkar generellt komma allt tätare och båda arterna finns nu på listan över signifikant ökande arter. Denna uppgång syns även i häckningstaxeringarna. Passagen av större korsnäbb inleddes i slutet av september och var sedan förhållandevis jämn fram till början av november. Totalt 1 277 ligger väl över medel men de årliga fluktuationerna är snarast mindre än för den mindre arten. Som mest räknades 152 den 1 oktober och 140 den 3 november.

Tre rosenfinkar ligger under genomsnittet. Antalen i Falsterbo har inte minskat så tydligt sedan sekelskiftet till skillnad från en signifikant nedgång i häckfågelräkningarna. Inte heller ströfynden i Storbritannien har minskat sedan 1990-talet (White & Kehoe 2017). Domherrens uppträdande är invasionsartat med stora fluktuationer mellan åren utan någon tydlig trend. Höstens 501 ligger klart under medel. Häckfågelinventeringarna i Sverige och Finland visar på en långsiktig nedgång, medan en signifikant uppgång finns i de standardiserade räkningarna sedan 1998 och den senaste tioårsperioden i Danmark. Stenknäcken är huvudsakligen stannfågel, men de låga siffrorna i Falsterbo har ökat klart sedan sekelskiftet. Den finns därför numera med på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1), även om höstens antal var föga imponerande. I de standardiserade häckfågeltaxeringarna finns en signifikant ökning och även vinterfågelräkningarna visar en tydlig uppgång. Arten har också ökat såväl i Danmark som i Norge och Finland i sen tid (Falkenberg m.fl. 2016, Lehtiniemi 2017). För första gången någonsin saknades lappspärven i sträcklistan, vilket förstärker den långsiktigt negativa trenden. En kraftig minskning syns även i de standardiserade häckfågelräkningarna. Snöspärven har fluktuerat en hel del, men en tydlig nedgång har ägt rum sedan sekelskiftet. Höstens 41 är en av de lägre siffrorna i sen tid. Allmänt förefaller snöspärven ha minskat i landet och standardrutterna visar en signifikant nedgång sedan 1998.

Gulspärven uppvisar en signifikant negativ trend över hela perioden och höstens endast 300 utgör faktiskt "all time low". Häckfågeltaxeringarna pekar på en likartad successiv nedgång i Sverige och Danmark. I Finland är arten däremot mer stabil långsiktigt. Den svenska nedgången kan inte förklaras av att en större andel övervintrar, då även index från vinterräkningarna sjunkit liksom i Danmark. För ortolansspärven följdes en uppgång till 1980-talet av en kraftigare minskning sedan dess. Efter endast två sträckare de två närmast föregående höstarna uteblev även denna art för första gången. Den sentida minskningen är slående inom hela det fennoskandiska utbredningsområdet och arten är snart borta som häckfågel söder om Norrland (Sondell 2015). Ringmärkningsåterfynd och följningar visar att de svenska ortolansspärvarna sträcker mot sydväst och övervintrar i Västafrika (Fransson & Hall-Karlsson 2008, Sondell 2015). Vi vet att en olaglig jakt fortfarande förekommer i Frankrike, medan förhållandena i övervintringsområdet är dåligt kända. Sävspärven har generellt minskat sedan 1970-talet, vilket stöds av en negativ trend i häckfågelräkningarna i Sverige, Danmark och Finland. I sträcklistorna finns däremot en klar uppgång sedan sekelskiftet och även höstens 2 506 ligger väl över medel. Denna uppgång är lite svårt att förklara eftersom den saknas i häckfågeltaxeringarna. En tänkbar möjlighet skulle kunna vara att sentida räknare är bättre på att urskilja sävspärvarna bland mängden sträckande småfåglar, jämfört med den tidigare observatören. Mot detta talar att genomsnittet ökat från 1 924 för den första tioårsperioden efter sekelskiftet till 2 971 för de senaste sju åren.

REFERENSER

- Bengtsson, K. 2014. Fiskgjusen i Skåne 2013. - *Anser* 53:2;16-21.
- Bengtsson, K. m.fl. 2017. Rara arter 2017. - *Anser* 56:4; 14-17.
- Breife, B., Hirschfeld, E., Kjellén, N. and Ullman, M. 2003. Sällsynta fåglar i Sverige; 2:a uppl. *Vår Fågelvärld*, suppl. 39.

- Clausen, M. B., Rasmussen, L. M., & Sørensen, I. H. 2017. Projekt Hedehøg 2016. - *Fugleåret* 2016:242-249. DOF.
- Clements, R., Everett, C. & Messenger, A. 2016. The Hobby – a revised population estimate. *British Birds* 109:316-323.
- Ehmsen, E. 2017. Havørnen i Danmark 2016. - *Fugleåret* 2016:233-236. DOF.
- Falkenberg, F., Reisborg, T., Myklebust, M., Winnem, A. M., Holtskog, T., Magnussen, J. H., Heggøy, O. & Ranke, P. S. 2016. *Fugleårene 2013 og 2014*:70-193. NOF.
- Fransson, T. & Hall-Karlsson, S. 2008. *Svensk ringmärkningsatlas*. Vol. 3. Naturhistoriska riksmuseet & Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Green, M., Lindström, Å. & Haas, F. 2018. *Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. - Årsrapport för 2017*. Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Hario, M. 2014. The occurrence of the nominate Lesser Black-backed Gull in Finland in 2003 and 2013. - *Linnut-vuosikirja* 2013: 24-31.
- Hario, M. & Rintala, J. 2014. Population trends of the archipelago birds along Finnish coasts in 1986-2013. - *Linnut-vuosikirja* 2013:46-53.
- Holling, M. 2016. Rare breeding birds in the United Kingdom in 2014. - *British Birds* 109:491-545.
- Holling, M. 2017. Rare breeding birds in the United Kingdom in 2015. - *British Birds* 110:706-754.
- Kjellén, N. 2017. Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2016. - *Fåglar i Skåne* 2016:4-55.
- Lehtiniemi, T. 2017. The occurrence of threatened and rare bird species in Finland in 2015. - *Linnut-vuosikirja* 2016:68-77.
- Lammi, E. 2010. The occurrence of the Black-headed Gull and the Little Gull in Finland in 2008. - *Linnut-vuosikirja* 2009:28-35.
- Lange, P., Christophersen, H. & Christensen, J. S. (red.) 2017. Fugle i Danmark 2016. Årsrapport over observationer - meddelelse nr. 43 fra Rapportgruppen. - *Fugleåret* 2016:24-115.
- Meller, K., Björklund, H., Saurola, P. & Valkama, J. 2017. Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2016. - *Linnut-vuosikirja* 2016:16-31.
- Mosehøj, M., Vikström, T., Nyegaard, T., & Eskildsen, D. P. 2017. Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2016. Punkttiltællingsprogrammet 2016. - *Fugleåret* 2016:10-23. DOF.
- Nilsson, L. & Haas, F. 2017. *Inventeringar av rastande och övervintrande sjöfåglar och gäs i Sverige - Årsrapport från 2016/2017*. Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Novrup, L. 2017. Fiskeørnen i Danmark 2016. - *Fugleåret* 2016:231-232. DOF.
- Nyegaard, T. 2012. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2011. - *Fugleåret* 2011:125-155. DOF.
- Ollila, T. 2014. The status of the Peregrine Falcon in Finland - *Linnut-vuosikirja* 2013:10-13.
- Olsson, C. 2013. Dvärgmåsen i Sverige 2012. - SOF- *Fågelåret* 2012:43-49.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. 2012. *Fåglarna i Sverige - antal och förekomst*. SOF, Halmstad.
- PECBMS. 2017. Population Trends of Common European Breeding Birds 2017. SCO, Prague. www.ebcc.info/pecbm.html
- Rees, E. C. & Beekman, H. 2010. Northwest European Bewick's Swans: a population in decline. - *British Birds* 103:640-650.
- Ryttman, H. 2004. Fiskgjusen i Sverige - resultat av riksinventeringen 2001. - SOF- *Fågelåret* 2003:81-90.
- Saurola, P. 2017. Finnish Ospreys (Pandion haliaetus) 1971-2016. - *Linnut-vuosikirja* 2016:32-41.
- Sondell, J. 2015. Projekt Ortolanparv 2011-2014. - SOF - *Fågelåret* 2014:49-55.
- Stjernberg, T., Koivusarri, J., Nuuja, I., Ollila, T., Keränen, S., Ekblom, H., Laaksonen, T., Lokki, H. & Saurola, P. 2016. Population size and nesting success of the White-tailed Sea Eagle (Haliaeetus albicilla) in Finland 2013-2015. - *Linnut-vuosikirja* 2015:20-29.
- Tyrén, H. & Hellström, P. 2016. *Populationsuppföljning av fjällvråk i Stora Sjöfallets nationalpark - Inventeringsrapport 2016*. NOF NR.
- Vaisänen, R. A. & Lehtikoinen, A. 2013. Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland 1975-2012. - *Linnut-vuosikirja* 2012:62-79.
- White, S. & Kehoe, C. 2017. Report on scarce migrant birds in Britain in 2014; Part 2:passerines. - *British Birds* 110:27-50.
- Wirdheim, A. & Corell, M. (red.) 2016. Fågelrapport 2015. - SOF-Birdlife. - *Fågelåret* 2015:43-169.
- Wirdheim, A. & Corell, M. (red.) 2017. Fågelrapport 2016. - SOF-Birdlife. - *Fågelåret* 2016:61-187.

SUMMARY

Since 1973 the Swedish Environmental Protection Agency has organised counts of the migration passing the southwesternmost point (Nabben) of the Falsterbo peninsula. From 2001 these counts are performed by two observers recording all species from dawn until 14.00 between August 1 and November 20. As far as possible the age is determined among raptors and some other larger species. In spite of a fairly cold and rainy summer breeding results seems to have been generally good. Rodent numbers in northern Scandinavia was however well below average. The autumn total of slightly more than 3 million migrants is well above average. Tropical migrants generally did well supported by dominating westerly winds during

August. Westerly winds persisted through most of the autumn and temperatures were generally above average. This resulted in generally higher numbers than during the previous two years with easterly winds through most of October. As usual Chaffinch/Brambling dominated with 1.3 million migrants, followed by Wood Pigeon with half a million, Barnacle Goose with 350 thousand and Jackdaw and Starling with just above 100 thousand. A total of 77 000 raptors is the highest figure so far and most commoner species did well. Large movements of all three crossbills resulted in an all time high of 31 600 Common Crossbills. Also Redpolls were on the move with a total of over 44 000.

Table 1 reveals species showing a significant increase or decrease in numbers during the 45-year-period and the corresponding value for the last ten years. As can be seen here the trend during the two periods is not always the same. In general there are more species increasing than decreasing. New on the positive side are Caspian Tern and Parrot Crossbill, while Goshawk, Common Greenfinch, Black Tern and Sanderling have decreased significantly during the last ten years. Tables 2-3 show the proportion of juveniles in raptors and some other species since 1986. This autumn's migration divided into ten-day-periods together with the mean 1973–2016 is depicted in Table 4. Figure 1 shows the development in the 16 most common raptors 1973–2017 with rolling five-year averages. Up to date information on trends and annual as well as daily figures can be found on the homepage of Falsterbo Bird Observatory.

The number of adult Honey Buzzards varies a lot between years due to wind conditions and this autumn's 3 612 is slightly below average. On the other hand the number of juveniles was well above normal, indicating a good breeding season (Table 2). The long time production of young seems to be stable and the rapid decrease was broken in the middle 1990:s. In fact the trend during the last ten years is positive (Table 1). Black Kite is doing very well and 82 migrants is a new all time high, as well as 26 migrants

on September 17. The proportion of juveniles is increasing (Table 2), most likely reflecting more breeding pairs in Sweden. A total of 4 574 Red Kites is the highest figure so far and for the first time more kites than Honey Buzzards were counted. A new estimate of the Swedish population resulted in 3 600–4 300 pairs. A decreased proportion of juveniles in later years (Table 2) may indicate that the higher densities have resulted in fewer fledged young. Also White-tailed Eagle is doing very well in Sweden at the moment. The lack of increase at Falsterbo during later years is not really reflecting this, indicating that more birds spend the winter further north nowadays. After a rather steep increase up until the turn of the century the number of Marsh Harriers leveled off (Figure 1). However 996 is a comparatively high figure even if the proportion of juveniles was below normal. The long-term trend in Hen Harrier is negative, with 130 being the second lowest figure so far. The low proportion of juveniles indicate that the breeding result was poor.

More breedings are recorded in Finland in later years and it is likely that the Pallid Harrier is spreading westwards at the moment. Although 26 is well down from last year's record of 45, it is still a good figure. Most migrants were in fact second-year birds, possibly having passed Falsterbo as juveniles the previous year. Montagu's Harrier has fluctuated rather much during the period without any clear trend (Figure 1). Generally the species seems to be decreasing over the whole of Northwestern Europe at the moment. The number of Goshawks has decreased significantly since the turn of the century (Table 1), probably reflecting a negative trend in Fennoscandia. Migrating Eurasian Sparrowhawks were recorded on all but four days. After four poorer years the total was again over 30 thousand and most likely the long-term increase continues. More than 1 000 birds were counted on eight different days. Since adults migrate later the proportion of juveniles does not necessarily reflect the breeding result. The other common

raptor, Common Buzzard, did even better with 32 692 being the highest number in the series. This is however beaten by roughly 40 thousand in 1950. An impressive migration on October 8 resulted in the new all time high of 16 665 buzzards in spite of fairly strong northwesterly winds. The main reason for the high total is most likely that a higher proportion than normal crossed the strait at Falsterbo instead of north of Helsingborg. Here only 5 551 were counted at Hellebäck on the Danish side compared to an average of 15 400 since 1988. After two good seasons in 2010–2011 the number of migrating Rough-legged Buzzards has been low (Figure 1). In response to low rodent numbers in northern Scandinavia only 379 were counted with 21 % juveniles being below average. The positive long-term trend in the Osprey seems to have slowed down somewhat during the last decade (Figure 1). After the all time high of 2 411 Common Kestrels last autumn numbers were again high with a total of 1 128. It is obvious that this species is not as dependent on rodents to raise young as Rough-legged Buzzard and Hen Harrier. Like in Finland the long-term trend is positive. In contrast Merlin was again scarce with only 118 migrants. This is supported by a decrease in the National breeding censuses. The number of Hobbies was clearly down from last years 143 migrants, but the long-term trend is clearly positive. The Peregrine is increasing at Falsterbo, reflecting growing numbers in Fennoscandia. Only 82 migrants and a relatively low proportion of juveniles (Table 2) indicate a comparatively poor breeding season. Rare raptors included 1 Short-toed Eagle, 3 Spotted and 6 Lesser Spotted Eagles, 1 Steppe Eagle and 1 Red-footed Falcon.

The numbers in Mute Swan have been down the last seven years and one likely reason is more birds wintering north of Falsterbo as in Whooper Swan. The total of 106 Bewick's Swans is a comparably low figure. The proportion of juveniles was below average in all three swans (Tab. 3). Most species of geese show a

significantly positive trend reflecting increasing populations. A total of 351 000 Barnacle Geese constitutes a new all time high with 60 400 on October 24. A comparatively high figure in Brent Goose included very few juveniles, reflecting a poor breeding on the Russian tundra. Increasing numbers of Bean Geese in later years constitutes almost totally of the tundra-breeding subspecies *rossicus*. Also White-fronted Goose is clearly increasing. Lower numbers of Greylag Geese in later years is explained by more birds staying in Sweden until late autumn.

The general increase continues in Widgeon, Gadwall, Pintail, Shoveler and Common Teal. A total of close to 24 000 Wigeons is a new all time high as well as 7 630 migrants on October 22. More birds wintering north of Falsterbo may explain a general decline in Mallard and Goldeneye, although both did comparatively well this autumn. New record numbers in Tufted Duck were a total of 1 703 and 620 migrants on October 19. Common Pochard and Scaup on the other hand seems to be on the way down. After an increase up until the 1990:s the number of Common Eiders has decreased again, reflecting a sharp decline in the Baltic. Common Scoter is clearly increasing at the moment, with 34 210 being more than double the old annual high. Also 1181 Velvet Scoters is a high figure. The number of Red-breasted Mergansers was well above average. Divers as well as grebes seem to be doing generally well, although this is probably partly due to a better coverage since 2001. Five White-billed Divers is the second highest figure so far. This is also true of 573 Grey Herons. The explosive increase in Great Egret continues with as many as 107 migrants. The White Storks originate in the Swedish reintroduction programme and an impressive flock of 87 migrated on September 1. No Black Stork was seen, but the long-term trend is fairly stable around one annually.

The marked increase of Common Cranes in Fennoscandia continues although this years figure was not impressive. Low-pressures with

westerly winds in August resulted in a good passage of waders, gulls and terns. On the other hand the migration of juvenile waders in September was generally below average as a result of poor breeding on the Russian tundra. Plovers like Ringed, Little Ringed, Grey and Golden are doing well at the moment. The general decrease in Lapwing shows signs of slowing down in later years. Among the arctic small waders only Knot and Dunlin seem to have produced reasonable numbers of young. Sanderling, Little Stint and Curlew Sandpiper seems to have failed completely. Ruff is clearly decreasing as a breeder in Northwestern Europe but the migrants at Falsterbo, breeding on the Russian tundra, seem to be doing better. Whimbrel has increased since the turn of the century, while the decrease in Curlew continues. Among the *Tringa*-waders Greenshank and Green Sandpiper are doing generally well at the moment, while most other species are more stable.

A total lack of Pomarine and only 9 young Long-tailed Skuas most likely reflect few rodents on the Russian tundra. The number of Arctic Skuas has now been low three years in a row. Possibly the general decrease in Western Europe is spreading eastwards. Little Gull is increasing in Northern Fennoscandia reflected by more migrants at Falsterbo. The late passage, dominated by adults, resulted in a low proportion of juveniles (Table 3). Black-headed Gull shows a long-term decrease, but numbers have risen again in later years with this years 11 000 well above average. The Common Gull shows a more continues increase over the period. Most Lesser Black-backed Gulls at Falsterbo belong to the western subspecies *intermedius*, which is increasing along the Swedish west coast and in Denmark. The fairly low numbers in Caspian Tern are if anything increasing at the moment. Numbers in Common and Arctic Terns were again high. Both species show a long-term increase in contrast to the rarer Little Tern. Both species showed a clearly lower percentage of juveniles than normal (Table 3), most likely

reflecting a poor breeding result. Only 13 Black Terns is a very low number reflecting a general decline. Significantly fewer Guillemots in later years may reflect a poorer influx of western breeders wintering in the Baltic.

The Stock Dove is doing well at the moment and the passage is generally later than in the beginning of the period. Wood Pigeon shows a general increase over the whole period although 500 000 is not that impressive nowadays. The best day was October 28 with close to 40 000. The number of migrating Common Swifts fluctuates markedly, but a general decrease can be seen after the turn of the century. As in the breeding censuses Skylark numbers have decreased since the 1970:s, but show some recovery in later years. Woodlark was much more common in Falsterbo during the 1950:s, but after a long decline numbers have generally increased since the early 1990:s. The total of 2 872 is the highest figure in the series. Shore Lark is decreasing fast as a breeder in northern Scandinavia and only two migrants is a new low figure. Barn Swallow decreased until the 1990:s but has since then increased to the same level as in the 1970:s. The high number this autumn is most likely partly due to a good breeding season. Sand Martin did comparatively well for later years but the negative long-term trend is obvious. The decline in House Martin is even steeper, but the reasons behind this is unclear. The population of Tawny Pipit has decreased to only 33 males in Scania in 2013, mirrored by a heavy decline in the low numbers at Falsterbo. No Richard's Pipit is the first miss in nine years. The trend in Tree Pipit is positive at the moment and it has recently entered the list of significantly increasing species (Table 1). The highest figure was 7 300 on August 24. Meadow Pipit has fluctuated fairly much but seems to be doing well right now. A total of 18 Red-throated Pipits is well below average and the trend is significantly negative. In Rock Pipit an earlier decrease seems to have halted in later years. Also Yellow Wagtail has done better this century after a previous

decline. The total of 64 000 is the highest figure so far as well as 9 630 migrants on September 11. The Grey Wagtail shows a continues increase and the total is second only to 507 last year. A general decline in White Wagtail can be seen also in the breeding censuses.

The amount of berries further north was obviously good resulting in only 65 counted Waxwings. Most thrushes did poorly and only the generally increasing Mistle Thrush again occurred in good numbers (Table 4). Bearded Reedling is increasing again and 219 is second only to 340 last autumn. In sharp contrast to 2016 all true tits were scarce. A total of 12 Great Grey Shrikes reflects a poor rodent year. The long-term increase in Jackdaw continues and for the second time in a row over 100 thousand migrants were counted. The new daily high was 23 340 on October 27 and the median date has generally been postponed during the period. The decrease of migrating Rooks is primarily caused by a higher proportion of wintering birds. All Swedish census data show a heavy decline in the Hooded Crow over the period, but the reasons behind this are far from clear. There are signs indicating that the long-term negative trend in the Starling has levelled out in later years.

The highly fluctuating numbers of migrating Chaffinch/Brambling is the main factor governing the annual total at Falsterbo. A general increase since the turn of the century is most likely caused by the Chaffinch spreading north in Scandinavia. The total of 1.3 million is again well above average after two autumns dominated by easterly winds in October. Estimates of the percentage of Brambling on the good migration days resulted in a total of only 4 %. This is explained by more birds staying in Southern Sweden due to a good beech mast. A record number of 34 Serins most likely reflects an increase in the small Swedish population. The European Greenfinch increased markedly over most of the period. However since 2007 a sharp decline most likely caused by the parasite infection *Trichomonas gallinae*, has occurred.

The total of 3 185 is only slightly above last years all time low. The increase in Goldfinch continues (Table 1). In spite of fairly large annual fluctuations the general increase in the Eurasian Siskin is supported by breeding counts in Sweden and Finland. Linnets has decreased significantly since 1973, but in contrast shows a significant increase the last ten years (Table 1). After a long decrease the number of Twites have also been more stable during the last decade. An unprecedented irruption of Redpolls in late autumn resulted in an all time high of over 44 000 migrants. The daily high was beaten three times with a maximum of 8 140 on the last day of the counts. Among these 16 Arctic Redpolls were identified, which may indicate an eastern origin of the irruption. All three crossbills were on the move. Small numbers of Two-barred Crossbills were identified in the flocks of Common Crossbills with a peak in August. The irruption of the latter species was the largest on record resulting in a total of close to 32 000 migrants. Highest daily figure was 3 430 on August 20. Also Parrot Crossbill migrated in numbers well above average (Table 4). All three crossbills are if anything increasing at the moment. Three Common Rosefinches is below average in a decreasing species. Bullfinch is more or less irruptive, with this years figure well below average. A general increase in Hawfinch was broken by only five migrants. Most buntings seem to be declining with a general negative trend in Yellowhammer, Ortolan Bunting, Reed Bunting, Lapland Bunting and Snow Bunting. Reed Bunting has shown signs of recovery since the turn of the century, and this years 2 506 is well above average. All the other sparrows occurred in numbers well below average, including the first zero-result in Ortolan as well as Lapland Bunting. Remarkable was also the all time low of only 300 Yellowhammers.

NILS KJELLÉN
Biologiska Inst., Ekologihuset
SE-223 62 Lund
nils.kjellen@biol.lu.se

TABELL 4

Sträcket i Falsterbo hösten 2017 uppdelat på dekader samt medel för perioden 1973–2016.

Migration at Falsterbo in the autumn 2017 divided in decades and mean 1973–2016.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
<i>Cygnus olor</i>	35	18	13	25	16	66	35	4	157	92	29	490	614
<i>C. columbianus</i>	0	0	0	0	0	0	5	0	30	48	23	106	222
<i>C. cygnus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	15	43	32	90	181
<i>Anser fabalis</i>	0	0	0	0	0	101	9	9	153	2	2	276	221
<i>A. brachyrhynchos</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9	3
<i>A. albifrons</i>	0	0	0	0	0	144	107	175	2130	184	87	2827	649
<i>A. anser</i>	12	0	55	50	160	330	1720	440	2130	330	510	5737	3907
<i>Branta canadensis</i>	0	10	0	0	9	18	0	3	44	7	42	133	130
<i>B. leucopsis</i>	15	130	50	0	60	30790	46200	68850	182400	18200	4100	350795	39613
<i>B. bernicla</i>	0	0	0	262	9894	1205	1668	1582	336	2	0	14949	10447
<i>B. ruficollis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
<i>Tadorna tadorna</i>	227	106	47	11	26	1	0	0	0	0	0	418	412
<i>Anas penelope</i>	0	25	103	2550	4410	3090	1590	3715	8180	185	10	23858	7373
<i>Anas strepera</i>	0	0	2	21	7	0	4	27	39	0	0	100	16
<i>A. crecca</i>	185	220	210	600	410	170	310	430	810	0	0	3345	991
<i>A. platyrhynchos</i>	10	4	0	2	0	0	18	202	1111	45	35	1427	400
<i>A. acuta</i>	0	21	61	317	486	129	110	376	227	13	0	1740	962
<i>A. querquedula</i>	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1
<i>A. cypeata</i>	2	0	13	64	80	6	17	102	135	7	0	426	182
<i>Aythya ferina</i>	0	0	0	0	0	1	7	15	12	0	0	35	44
<i>A. fuligula</i>	5	3	0	22	15	16	148	906	555	33	0	1703	442
<i>A. marila</i>	0	0	0	0	0	0	0	217	229	7	0	453	216
<i>Somateria mollissima</i>	1540	520	250	1090	6660	14380	7910	25290	25570	490	60	83760	93717
<i>S. spectabilis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
<i>Clangula hyemalis</i>	0	0	0	0	0	0	0	11	49	13	3	76	54
<i>Melanitta nigra</i>	6540	6440	400	15920	1320	1920	270	1000	390	10	0	34210	4750
<i>M. fusca</i>	19	5	4	364	42	32	11	246	431	27	0	1181	276
<i>Bucephala clangula</i>	0	0	0	0	0	0	30	157	153	52	39	431	328
<i>Mergus albellus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	2	5	2
<i>Mergus serrator</i>	0	0	0	115	80	100	345	2405	555	230	60	3890	1435
<i>M. merganser</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	1	9	4	15	39
<i>Gavia stellata</i>	0	0	10	102	96	88	118	82	87	73	31	687	359
<i>G. arctica</i>	3	12	24	24	19	11	12	10	5	7	1	128	123
<i>G. immer</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3	1

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Vitnåbbad islom	0	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	5	1
Skäggdopping	3	6	2	2	1	2	7	7	2	4	0	36	8
Grånakedopping	3	3	5	11	14	1	2	7	11	10	1	68	21
Havssula	0	0	0	0	0	0	0	4	2	5	8	19	1
Ägretthäger	2	2	4	25	9	38	8	1	16	1	1	107	2
Gråhäger	64	99	179	31	22	36	25	11	17	3	8	495	169
Vit stork	0	0	2	87	2	0	0	0	0	0	0	91	8
Bivråk	1	24	3043	464	1011	30	0	0	0	0	0	4573	6653
Brun glada	1	1	11	10	49	6	2	0	1	1	0	82	13
Röd glada	3	3	17	52	928	1162	1809	21	495	45	39	4574	1133
Havsörn	0	4	1	3	4	9	3	0	6	1	3	34	19
Ormörn	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Brun kärrhök	38	131	250	142	333	90	6	1	5	0	0	996	646
Blå kärrhök	0	2	9	10	25	16	17	19	24	4	4	130	266
Stapphök	1	0	8	4	9	1	1	2	0	0	0	26	6
Ångshök	0	3	3	1	3	0	0	0	0	0	0	10	8
Duvhök	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	1	5	31
Spårhök	36	917	7402	3493	7997	3472	3307	3067	1895	257	63	31906	19740
Ormråk	0	7	201	375	2092	1659	24175	43	4016	34	90	32692	14019
Fjällvråk	0	0	0	0	12	26	96	90	84	13	8	329	920
Mi skrikörn	0	0	1	4	1	1	0	0	0	0	0	7	3
St skrikörn	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	3	1
Stappörn	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
Fiskgjuse	17	38	85	75	73	3	3	0	1	0	0	295	266
Tornfalk	22	85	375	104	314	135	67	16	10	0	0	1128	654
Aftonfalk	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
Stenfalk	0	0	6	9	21	17	31	19	13	1	1	118	240
Lärfalk	3	1	10	13	42	17	1	0	0	0	0	87	54
Tatarfalk	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Pilgrimsfalk	5	5	10	12	18	11	7	4	6	3	1	82	42
Trana	0	0	0	8	11	1824	342	43	32	0	0	2260	2012
Strandskata	69	40	57	4	0	0	0	0	0	0	0	170	298
Skärfläcka	3	9	4	0	0	0	7	0	0	0	0	23	64
Mi. strandpipare	7	8	2	1	0	0	0	0	0	0	0	18	4
St. strandpipare	144	145	1381	292	87	10	6	2	0	0	0	2067	1133
Ljungpipare	121	93	543	141	39	6	63	30	46	91	80	1253	680
Kustpipare	148	71	85	24	20	1	15	34	5	0	0	403	315
Tofsvipa	0	10	0	0	0	50	126	43	65	0	0	294	607

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Kustsnäppa	213	91	250	79	47	12	4	0	5	0	0	701	588
Sandlöpare	11	8	24	4	1	0	2	3	1	0	0	54	67
Småsnäppa	0	2	38	17	3	11	0	0	1	0	0	72	97
Mosnäppa	4	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	10	3
Spovsnäppa	3	14	15	10	8	0	0	0	0	0	0	50	113
Skårnäppa	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0
Kårnsnäppa	710	910	1250	1055	760	270	130	100	80	0	0	5265	5536
Myrsnäppa	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Prärielöpare	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
Brushane	46	43	60	156	75	13	4	4	0	0	0	401	206
Enkelbeckasin	18	22	65	11	6	36	0	108	6	0	0	272	274
Rödspov	0	0	1	0	6	0	0	0	0	0	0	7	1
Myrspov	500	75	96	33	19	4	5	0	0	0	0	732	283
Småspov	17	5	1	1	1	0	0	0	0	0	0	25	20
Storspov	47	43	19	14	5	0	0	0	0	0	0	128	235
Svartsnäppa	7	24	29	12	17	1	0	1	0	0	0	91	69
Rödbena	56	35	39	54	0	0	0	0	0	0	0	184	195
Gluttsnäppa	41	62	69	13	11	0	0	0	0	0	0	196	180
Skogssnäppa	34	30	6	0	0	0	0	0	0	0	0	70	13
Grönbena	150	60	53	1	0	2	0	0	0	0	0	266	102
Drillsnäppa	33	24	10	2	1	0	0	0	0	0	0	70	43
Roskarl	4	11	19	5	4	0	0	0	0	0	0	43	38
Smaln, simsnäppa	0	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	5	2
Kustlabb	1	3	4	15	2	0	0	0	1	0	0	26	43
Fjällabb	0	0	2	6	0	0	1	0	0	0	0	9	9
Storlabb	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	2
Dvärgmås	1	2	3	23	29	5	3	177	168	6	1	418	419
Skrattmås	1540	1896	3572	928	822	750	324	677	523	122	181	11335	7429
Fiskmås	2143	1616	944	287	249	344	222	1010	699	498	336	8348	3232
Silltrut	6	17	13	20	54	2	4	0	0	0	0	116	102
Tretåig mås	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4	11
Skråntärna	3	5	10	2	2	0	0	0	0	0	0	22	10
Fisktärna	1069	1509	441	58	19	0	0	0	0	0	0	6267	2347
Silvertärna	421	90	10	10	5	0	0	0	0	0	0	1203	293
Fisk-/silvertärna	2041	1166	553	70	8	0	0	0	0	0	0	Omr.	
Småtärna	20	15	14	1	0	0	0	0	0	0	0	50	63
Svarttärna	0	6	3	3	1	0	0	0	0	0	0	13	55
Vitvingad tärna	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1

FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Sillgrissa	0	0	1	0	3	3	1	5	4	2	6	29	233
Tordmule	1	0	1	0	1	0	0	2	0	2	2	10	46
Sillgrissa/tordmule	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	2	Omr.	
Tobisgrissa	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2	0	4	2
Skogsduva	0	8	20	22	1050	3750	1513	1617	1899	324	43	10246	8335
Ringduva	0	0	0	0	0	790	93750	72300	304150	16310	7000	494300	290602
Gök	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	3	2
Jorduggla	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	3
Tornseglare	0	3793	425	27	35	4	0	0	0	0	0	4284	6991
Blättare	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Merops apiaster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trädläarka	0	0	0	0	19	505	514	1677	116	24	17	2872	1258
Sångläarka	0	0	0	0	0	143	442	1217	416	39	2	2259	1789
Bergläarka	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	9
Backsvala	0	841	1131	268	348	27	8	0	0	0	0	2623	3339
Ladusvala	0	4435	7908	7419	17006	2636	1257	284	35	34	2	41016	24814
Hussvala	0	1482	1913	431	238	66	2	0	0	0	0	4132	4859
Fåtipiplärka	1	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	5	26
Trädpiplärka	235	7010	23050	5680	1330	98	18	2	1	1	0	37424	24295
Ångsapiplärka	0	0	0	415	6540	3380	5842	10380	315	161	44	27077	9852
Rödstr pipiplärka	0	0	0	2	6	9	0	1	0	0	0	18	55
Skärpiplärka	0	0	0	0	9	29	9	3	1	0	0	52	35
Gulärla	75	6231	17285	21240	19090	290	13	4	1	0	0	64229	38873
Försärla	1	1	5	28	109	133	94	44	29	14	3	461	201
Sädesärla	0	31	318	595	612	222	63	9	2	1	0	1853	1226
Sidensvans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	58	65	1377
Järnsparv	0	0	0	6	112	149	182	174	20	5	0	648	133
Björktrast	0	0	0	0	0	0	0	510	1410	190	200	2310	9881
Taltrast	0	0	0	0	0	30	70	60	0	0	0	160	1004
Rödvingetrast	0	0	0	0	0	0	1760	1060	330	0	0	3150	4416
Dubbeltrost	0	0	0	0	0	7	2330	320	860	0	0	3517	543
Skäggenes	0	0	0	0	0	0	70	58	52	31	8	219	23
Svartmes	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	10	637
Blåmes	0	0	0	0	0	0	1510	2150	0	160	0	3820	28832
Talgoxe	0	0	0	0	0	0	5	15	0	0	0	20	775
Pungmes	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	5	5
Varrågel	0	0	0	0	0	1	3	1	5	1	1	12	20
Kaja	0	0	0	0	0	125	13475	9670	69120	8825	1910	103125	36930
Råka	0	0	0	0	3	99	818	841	2200	640	448	5049	6340

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Kräka	0	0	0	0	0	0	25	32	161	77	37	332	3118
Stare	0	1350	7220	1390	620	3920	14160	44060	16990	11225	2500	103435	111706
Pilfink	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	10	234
Bo/bergfink	0	0	0	4210	93910	87850	866440	232680	21750	7470	10300	1324610	813426
Gulhämpling	1	0	0	1	0	5	7	14	4	2	0	34	7
Grönfink	0	0	0	0	0	20	190	1050	410	1175	340	3185	38685
Steglits	0	0	0	0	183	1027	2643	3071	3431	3760	820	14935	3537
Grönsiska	0	0	0	1	475	5420	16900	10654	4750	3885	1020	43105	42539
Hämpling	0	0	0	30	1175	5100	12740	9850	4625	267	120	33907	24349
Vinterhämpling	0	0	0	0	0	0	0	250	575	867	200	1892	1921
Gräsiska	0	0	0	0	0	0	30	226	4007	19750	20330	44343	2461
Snösiska	0	0	0	0	0	0	0	0	2	10	4	16	2
Bändelkorsnäbb	3	8	2	0	0	2	0	0	0	0	0	15	9
Mindre korsnäbb	5234	11050	3750	4620	3700	2250	930	80	12	0	0	31626	2874
Större korsnäbb	0	0	0	0	0	84	319	335	227	233	79	1277	814
Rosenfink	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	5
Domherre	0	0	0	0	0	0	2	4	40	277	178	501	1017
Stenknäck	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5	11
Snösparv	0	0	0	0	0	0	0	0	1	9	31	41	146
Gulsparv	0	0	0	0	0	0	4	32	124	116	24	300	2853
Dvärgsparv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Sävsparv	0	0	0	6	49	967	921	373	123	55	12	2506	1585
SUMMA	23975	53251	85594	76220	185710	181815	1130541	516994	672395	97163	51649	3075247	1789670